

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

1983 JAN 26

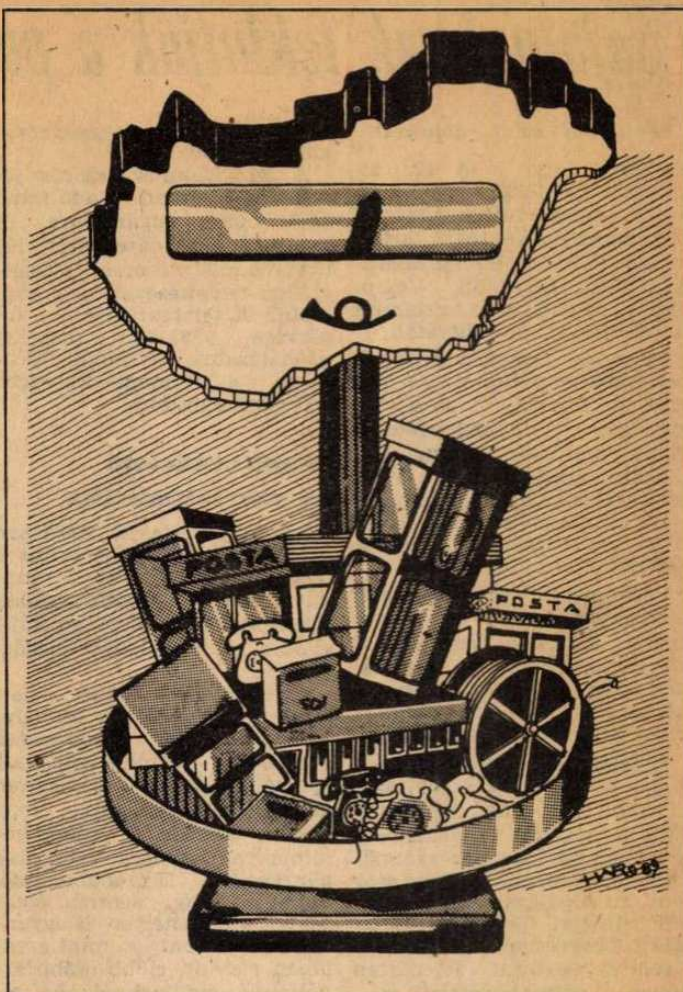

XXVIII. ÉVFOLYAM

1. SZÁM

1983. JANUÁR

ÁRA: 1,50 FORINT

Sajátunknak tekintjük a posta feladatait

A központi vezetőség elfogadta az 1982. évi terv teljesítéséről szóló beszámolót és az 1983. évi tervet

A Postások Szakszervezetének Központi Vezetősége december 16-i ülésén Doros Béla megbízott vezérigazgató-helyettes előterjesztésében megvitatta a posta 1982. évi gazdasági és szociális tervének várható teljesítéséről, valamint az 1983. évi tervelőirányzatáról szóló előterjesztést. Tanos Lászlóné, a központi vezetőség

titkára rövid értékelést adott a népgazdaság általános helyzetéről, majd vitaindításként tolmácsolta az elnökség előző napi állásfoglalását. Ezután több hozzászóló adott hangot véleményének, és egészítette ki az anyagot. Végül a kiegészítéssel a központi vezetőség elfogadta az előterjesztést.

A nehézségek ellenére sikerült

A népgazdaságot 1982-ben erő, ma már széles körben ismert kedvezőtlen hatások a postát sem kerültk el. A gazdasági feltételek évközi nehezítése ellenére a posta elérte az 1982. évi céljait, a szolgáltatások ellátása és a gazdasági eredmények mellett a dolgozók élet- és munkakörülményeit is beleértve.

A hírközlés fejlesztéséhez kapott állami támogatást az év közepi intézkedések csökkentették. Ezt azonban kompenzálta a tervezetthez képest nagyobb vállalati forrás képző-

menyi postás dolgozó részes, ezért köszönet illeti őket.

1982-ben töretlenül folytatódott az a megújulási folyamat, ami 1981-ben, az ötnapos munkahétre való áttérés előkészítése során bontakozott ki. Egyre inkább előtérbe került a szolgáltatás, a változó körülményekhez való rugalmasabb alkalmazkodás, az eszközök hatékonyabb kihasználására irányuló törekvés, egyezővala belső tartalékok feltárása. Több szervezési, illetve egyéb intézkedés szélesítette a szolgáltatások körét, egyszerűsítette a belső kezelést. Itt elsősorban a klasszikus postát lehet és kell kiemelni.

Az ötnapos munkahétre való áttérés mellett az év kiemelt feladata volt a fenn tartás színvonalának emelése és a nyilvános telefon-hálózat rekonstrukciója és bővítése.

A fenn tartás terén ugyan jelentős előrelépés történt a korábbi időszakhoz képest, de nemcsak a kívánatos, hanem még a tervezett mértéket sem sikerült mindenütt elérni. A múlt évben is jellemző volt az anyag- és alkatrészellátás rendszertelensége, a létszámbővítés, az építési munkák programozásának esetlegessége miatt fellépő torlódásoknál változatlanul a fenn tartás szenvedett hátrányt.

A nyilvános állomások programjának meghirdetése az adott körülmények között indokolt és célszerű volt. Az elnökség ezt annak idején politikai kérdésnek tekintette, ugyanis a lakástelefonok egyre fészakiságát hiánytalanul nagy mértékben enyhíti. A program — figyelembe véve a késői indítást, a kezdeti létszámbővítést, az akadozó anyag-, készülék-, fűtkeellátást, a helyenkénti munkaszervezési gondokat — az utolsó negyedév rendkívüli erőfeszítéseinek (az évi munka 30-40 százaléka torlódott erre az időszakra) eredményeként sikeresen zárult.

Az 1981-82. években a budapesti nyilvánostelefon-hálózat rekonstrukciójára és fejlesztésére több mint 130 millió forintot fordított a posta. Kicséréltek 3887 készüléket, 1028 fűtke, és 400 új állomást telepítettek. Örövendetesen javult az állomások üzemképessége, a jóságok meghaladta a 90 százalékot, az üzemidő-kiesés 24 óra alá csökkent, ha nem is teljeskörűen, de javult az ellátottság, megoldódott a fűtke tisztántartása, előrelépés történt az egységes, esztétikus postai megjelenés felé.

A központi vezetőség köszönetét fejezte ki mindazon dolgozóknak, a szocialista munkaverseny résztvevőinek, akik áldozatos munkájukkal hozzájárultak a fontos politikai hordalmú feladat megvalósításá-

hoz. Együtt felhívta a figyelmet arra, hogy mind a fenn tartás, mind a nyilvános telefonok kérdését továbbra is megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni. Mielőbb be kell kapcsolni a hálózat hiányában ma még ellátatlan területeket, és az új lakótelepek átadásánál kellő számú nyilvános állomást kell üzembe helyezni, ezenkívül a technikai feltételek megteremtésével törekedni kell a távhívásra alkalmas állomások arányának növelésére.

Az 1982. évi terv munkaügyi feladatai nagyrészt az ötnapos munkahétre való áttéréshez és a növekvő fenn tartási szükségletek kielégítéséhez kapcsolódtak. A létszámbővítés a tervben szereplő 1850 fővel szemben csak 50 százalékra teljesült. A lemaradás évek óta a fenn tartásnál a legnagyobb. A feladatokat csak jelentős túlórázással és szabaddidő munkával lehetett megoldani. A központi vezetőség ismételt hangot adott annak a meggyőződésének, hogy a műszaki fenn tartószolgálatban a súlyos munkaerőhiány felszámolása csak átfogó postai program kidolgozásával válik lehetővé.

Az előirányzott 6,4 százalékos bérszínvonal-emeléssel szemben 7,4 százalékos valósult meg. Az átlagbérek megközelítően 9 százalékkal növekedtek. A bérfelállítás felhasználását nagymértékben meghatározta a műszakpótlék 1981. évi emeléseinek bázisjegyzésként, az ötnapos munkahétre való áttérés igényelt többletbérek (összesített munkahelyi pótlék, túlóra- és készenléti díj), továbbá a hétvégi hírlapterjesztéssel kapcsolatos bérigény.

Az 1982. évi szociálpolitikai terv a naturális mutatók többségében teljesült. Értékben

mintegy 40 millió forinttal több a teljesítés, úgy, hogy a szociális ellátásnál 6,2 százalékkal nagyobb, a munkavédeleminél viszont — zömében az importberuházások elmaradása miatt — 2,7 százalékkal kisebb a ráfordított összeg. A szociális ráfordítás összességében 1085 millió forint. Az eredmények közül ki kell emelni a postás dolgozók lakásépítésének támogatására fordított összeg jelentős emelését (több mint 107 millió forint), az új egyenruha bevezetését és az üzemi étkeztetésben részesülők számának mintegy 2000-rel való növekedését.

A VI. ötéves terv szociális beruházásai közül elkészült a balatonfenyvesi üdülő II. üteme, a gárdonyi postáskemping, az arácsi 56 garzon üdülőlakrész. Nem lehet szó nélkül hagyni, hogy továbbra is megoldatlan — elsősorban Budapesten — a fűtési berendezések üzemeltetése. Több helyen (Anyaghivatal, Lipót Távbeszélő Üzem) jóval a tél beköszöntése után sincs kielégítő fűtés.

Az 1982-ben üzembe helyezett nagyobb beruházások közül meg kell említeni

— a távbeszélő-szolgálatban Békéscsanak és közterének crossbar központját, a Budapestben (Zugligrét, Rákócsteresztúr), illetve Sárospatakon, Mohácson, Csongrádon és Szegeden üzembe helyezett mobil rádióhálózatot, a Pest környéki rurális hálózatot.

— A műsorszórás a csávolyi tv-adóval, valamint 4 átváltzóadóval épült.

— Szentendrén, Szigetváron és Balatonmáriafürdón új postahivatal épült.

— Időarányosan készült az egri forgalmi intézmény, a debreceni oktatási intézmény és a TPA-program.

Változatlan feladatok, szigorúbb feltételekkel

Mi jellemzi az 1983. évi népgazdasági tervet?

A legfőbb feladat a nemzetközi fizetőképes fenn tartás, azaz a lakástelefonok egyre fészakiságát hiánytalanul nagy mértékben enyhíti. A program — figyelembe véve a késői indítást, a kezdeti létszámbővítést, az akadozó anyag-, készülék-, fűtkeellátást, a helyenkénti munkaszervezési gondokat — az utolsó negyedév rendkívüli erőfeszítéseinek (az évi munka 30-40 százaléka torlódott erre az időszakra) eredményeként sikeresen zárult.

Az 1981-82. években a budapesti nyilvánostelefon-hálózat rekonstrukciójára és fejlesztésére több mint 130 millió forintot fordított a posta. Kicséréltek 3887 készüléket, 1028 fűtke, és 400 új állomást telepítettek. Örövendetesen javult az állomások üzemképessége, a jóságok meghaladta a 90 százalékot, az üzemidő-kiesés 24 óra alá csökkent, ha nem is teljeskörűen, de javult az ellátottság, megoldódott a fűtke tisztántartása, előrelépés történt az egységes, esztétikus postai megjelenés felé.

A központi vezetőség köszönetét fejezte ki mindazon dolgozóknak, a szocialista munkaverseny résztvevőinek, akik áldozatos munkájukkal hozzájárultak a fontos politikai hordalmú feladat megvalósításá-

Jelentősen változott a bér- és keresetszabályozás rendszere. A posta változatlanul a központi szabályozásba tartozott. A központi biztossított 2,7 százalékos bérszínvonal-növekedés mellett továbbra is számolt a terv a struktúrávaltozásra korábban engedélyezett 1 százalékkal, így összességében 3,7 százalékos bérszínvonal-növekedés várható. Ez az előző évekhez képest alacsony-nak tűnik, de igazán megítélni csak a népgazdaság egészének ismeretében lehet. Az árnyakat azonban jól szemlélteti az is, ha megvizsgáljuk, hogy nem központi szabályozás esetén mivel számolhatnánk. A tervezett bérfejlesztéshez mintegy 30-as jövedelmességi szint (nyereség osztva az eszközérték és a bértömeg összegével) kellene. A tarifaelemelés utáni kiugróan legjobb évünkben, 1981-ben 16,87 volt; ez évben várhatóan 13,5 lesz ez a mutató.

A fő szolgáltatások tervezett fejlődése:

Postaszolgálat

1983-ban is folytatódott a postahivatali hálózat fejlesztése. A terv 122 új postahivatal építését, 50-nek a korsze-

(Folytatás a 2. oldalon)

Együtt képesek vagyunk a nehézségek leküzdésére

Ilyenkor, az új esztendő kezdetén a boldog új év köszöntése mindig párosul az elmúlt év sikereinek, eredményeinek, gondjainak számbavételével és új célok, vágyak, nagy elhatározások megfogalmazásával. Ez a számvetés és előretekintés arra késztet, hogy felmérjük feladatainkat, reális lehetőségeinket, aztán nekijugyunk az elkövetkező évi céljaink megvalósításához, olyan hittel és jobbitó szándékkal, amellyel az új évbe átlépve azt elhatároztuk. Mert tudjuk — bár ezt a meggyőződésünket állandóan erősíteni kell —, hogy egyéni életünk éppúgy, mint az ország gyarapodása, a fennmaradása az általunk végzett munka eredményeire épül.

Csak hogy bármily odaadó szándékunk ellenére sem tudjuk kívonni magunkat, függetleníteni magunkat a szűkebb és tágabb környezet hatása alól. Közvetlen környezetünk állapotát nemcsak a posta szűkös lehetőségei és a népgazdaság nehézségei befolyásolják, közvetve hatást gyakorolnak rá a világgazdaság és a világpolitika feszültségei is. Eppen ezért alaposan megismerve mai gazdasági nehézségeinket, még nagyobb erőfeszítésre, felelősségteljesre munkára, belső tartalékaink okos hasznosítására van szükség ahhoz, hogy a népgazdasági és egyéni terveinket meg tudjuk valósítani. Gazdasági nehézségeinket elkerülni ugyan nem tudjuk, de hatásukat csökkenthetjük, ha higgadtan, erőnk és lehetőségeink számbavételével szembenézünk velük. Ha pontosan és részletesen tisztázzuk a munkaterületünkön ránk háruló kötelezettségeket, és mindent megteszünk azért, hogy azokat minél jobban megoldjuk, vagyis nehézségeinket nagyobb erőfeszítésekkel, szervezettebb, fegyelmezettebb munkával egyenlítőjük ki. Mindenekbe meg kell tehát értenie, hogy ma nincs létjogosultsága az egyszólamú „mit kapok” szemléletnek; párosulnia kell a „mit nyújtok” elhatározással, mert csak ez lehet az előrelépés alapja, sőt.

Hogy képesek vagyunk a nehézségek legyűrésére, a jobb, a hatékonyabb munkára, azt bizonyítja a posta 1982. évi tervének teljesítése, amely a központi vezetőség legutóbbi ülésén tárgyalta, együtt az 1983. évi tervvel. A vezető testület megállapította, hogy közös erőfeszítéssel, javuló munkával, helytállással alapszabán sikerült megoldani a postára háruló 1982. évi feladatokat és javuló színvonalon ellátni a postai szolgáltatásokat.

Nyújtottunk-kaptunk: a munka hatékonyságának javulása lehetővé tette, hogy 1982-ben előre léptünk a postás dolgozók bér- és munkakörülményeinek javításában, kulturált pihenésük fejlesztésében, eredményesen folytatódott a postás dolgozók lakásépítésének támogatása. A postás dolgozók ezrei első évben élvezhetik az ötnapos munkahéttel megnövekedett szabad időt, azok a dolgozók pedig, akik folyamatosan dolgoznak — szombaton és vasárnap is — nagy odaadással gondoskodtak a szolgáltatás zavartalanul működéséről.

Tovább léptünk az üzemi demokrácia erősítésében, a közös gondolkodásban és a közös cselekvésben. Szakszervezetünk sok ezer aktívájával segítette a feladatok megoldását, mozgósította, szervezte a szervezett dolgozók helytállását, jobb munkáját, ugyanakkor sokoldalúan, lelkiismeretesen, munkájukhoz szülőn foglalkozott a dolgozók gondjainak megoldásával, illetve azok csökkentésével.

Szép eredmények vannak a munkában tanúsított helytállásban — a szocialista munkaverseny, a szocialistabrigád-mozgalom keretei között, és az egymás segítésében, az emberiségben. Ennek egyik, de nem egyetlen példája a nyugdíjas postások felé irányuló nagyobb figyelem és segítség, amely sok idős postásnak szerzett örömet, enyhített gondjait.

Az 1982. év mérlege röviden az lehet, hogy együtt, szervezeten, egymástól becsülve és segítve képesek vagyunk nagyobb feladatokat, nehézségeket leküzdésére. És mutatja az az, hogy nehezebb körülmények között sem kerülhet hátréba az ember, mert nálunk minden érte és vele együtt történik. Ennek alapján mondta ki a központi vezetőség azt a véleményét, hogy egyetért a posta 1983. évi tervével és mindent megtesz azért, hogy segítse annak széles körű megismertetését és elfogadtatását, eredményes megvalósítását, mert meggyőződése, hogy ez szolgálja minden postás egyéni és kollektív érdekét.

Csáki Lászlóné
főtájtár

Sajátunknak tekintjük a posta feladatait

(Folytatás az 1. oldalról)

rűsítését, ezen felül 123 hivatalnál egyenként 100 ezer forintot meghaladó karbantartási munka elvégzését tartalmazza. Jelentősebb beruházások: Paks, Révfülöp, Veszprém 1, Pestlőrinc 1, valamint Kecskemét 1 postahivatal.

300 hazai gyártású és 96 tőkeimporter gép beszerzése szerepel a tervben. Ez utóbbi az esetleges importkorlátozás miatt ma még bizonytalan. Üzembe állítják a II. félévben a Posta Kísérleti Intézet által kifejlesztett, több értékű cikk árusítására alkalmas elektronikus automatákat.

Várhatóan a nyugat-német takarékpénztárral is egyezményt kötnek a fenntartásos takarékbetétkönyvek beváltására. Elkezdődnek a kísérletek a csekkforgalom számítógépes feldolgozására.

A fentiekben a szolgáltatás színvonalának javítására, ahol csak lehet, egyszerűsítik a kezelést. Továbbra is fő szempont marad a szolgáltatási magatartás, a közszolgálat jobb kiszolgálása végett kísérleti jelleggel több új szolgáltatást bevezetnek. Természetesen ez együtt jár jelentősen növeli a posta bevételeit is.

Hírlapszolgálat

Legfőbb feladat a hírlapterjesztés színvonalának megtartása, illetve emelése. Ehhez 3000 különleges kerékpárt szereznek be, 40 hírlapszervizt (ennek a fele csere) és 2 hírlapüzletet helyeznek üzembe. A II. negyedévtől a napilapoknál bevezetik a naponként eltérő hírlapigénylési rendszert.

Távíró, telex, adatátvitel

475 új telexállomás bekapcsolásával 9660 állomás lesz üzemben. A növekedés ellenére a várakozók száma eléri az 1300-at. Az adatátviteli állomások száma 270-nel nő és év végére eléri az 1330-at. A távírószerkezeteknél megszűnik a múlt évi díszítvártalponhiány.

Távbeszélő-szolgálat

A főközponti kapacitás mintegy 30 ezerrel nő. 13 058 lakás-, 3449 közületi és 701 nyilvános állomást kapcsolnak be. Mindezzel a távbeszélő-sűrűség 1983 végére 12,74 lesz. A fejlesztés korlátozottságára utal, hogy a várakozók száma tovább növekszik, és elérheti a 350 ezret.

Továbbra is kiemelt feladat a fennmaradásbonyolított képesítés javítása. Ezért erősíteni kell a fenntartási tevékenységet. Ehhez a terv múlt évihez képest 70 millió forinttal több költséget irányoz elő. Budapesten befejeződik a Teréz, az Óbuda és a belvárosi távhívó központ bővítése. Mobil központokat helyeznek üzembe Hatvanban, Kaposváron, Hajdúböszörményben, Székhalmabán és Dunakeszin. Üzembe kerül a Miskolc-Avas, valamint a Bicske és környéke crossbarközpont. Indul a veszprémi, továbbá az észak- és a dél-balatoni fejlesztési program.

Rádió és televízió

Az állami támogatás csökkentése leginkább ezt a szolgáltatást érintette. 1983-ban befejeződik a lakihegyi rekonstrukció, Győrben új, kis teljesítményű középhullámú adó lép üzembe. Folytatódik a diósi telep rekonstrukciója.

Nagy Géza központi vezetőségi tag (Győr-Sopron megyei Táv-közlési Üzem)

ja. Megkezdődik a sztereosugárzás. A televízióműsor-szórás javítására Győrben új adó indul az 1. műsor sugárzására, és korszerű antennarendszer lép üzembe a 2. műsorra. 12 átjátszóadó telepítésével lehet számolni. A teletext kísérleti sugárzása 1983-ban mindkét adóhálózaton folytatódik. Megépül a Komádi-Debreceen mikroösszeköttetés.

Munkavédelem és szociálpolitika

Szociális célokra 1983-ban 1224,5 millió forintot fordít a posta. Elsőrendű cél a munkavédelem hatékonyságának fokozása és az elért szociális ellátás színvonalának megőrzése.

Január 1-ével életbe lépett az új munkavédelmi szabályzat. Gyakorlati alkalmazását jelentős szemléletváltást igényel. Azonban ismételt hangsúlyoznunk kell, hogy számos esetben a munkakörülmények javítása nemcsak pénzkérdés. Elgondolkodtató, hogy néhány nemrég épült postai munkahelyen is ugyanazt tapasztalhatjuk, mint a valószínűleg elavult, előbb-utóbb kiáldandó épületeknél. Az elhanyagolt, rendetlen munkahely, a törött ablak, a piszkos falak mellett nem mehetünk el szó nélkül. Ez befolyásolja az ott dolgozó postások közérzetét, s a közönségben is visszatükröződik. Ezen változtatni, itt gyorsabban előrelépni, szemléletet alakítani valamennyiünk kötelessége. Ez nem csak szakmai feladat, ebben a szakszervezeti aktivitásnak is határozott felelőssége van.

A szociálpolitika terén előtérbe kerül az üzemegészségügy fejlesztése, a munkások, nagycsaládok, nyugdíjasok kedvezményes üdültetési lehetőségeinek vizsgálata, a rászoruló nyugdíjasok életkörülményeinek javítása, a szociális otthoni férőhelyek bővítése.

A jölet kiadások — első sorban az üzemi étkeztetéshez való hozzájárulásnak, valamint az üdültetés költségeinek jelentős mértékű növekedése miatt — 31 millió forinttal emelkednek. Ehhez forrást teremteni csak a jölet alapkészítésével lehet, természetesen az R-alap terhére. Ebben az évben ez eléri a 75 millió forintot. A kiegészítés szűkíti a részesedés más irányú felhasználását. Ennek ellenére a központi vezetőség úgy foglalt állást, hogy a tervezett jölet kiadások összhangban vannak a postás dolgozók széles tömegének érdekében, s ezért szükségesnek tartja és támogatja az R-alap ilyen irányú felhasználását. Ez természetesen nem ad mentességet a szociálpolitikában sem a rendelkezésre álló anyagi lehetőségek megfontoltabb felhasználásának követelménye alól. Azonban a gondos rangsorolás mellett sem lehet megfontolást tárgya a biztonságos munka feltételeinek és a minimális higiéniai ellátásnak a megteremtése.

A népgazdaság egészében, így a postán is központi szerepet kap 1983-ban az anyag- és energiatakarékosság, a nem rubel elszámolású import helyettesítése. A népgazdasági programhoz kapcsolódóan elkészült a posta anyag- és energiatakarékossági akcióprogramja. Ezt az elnökség az I. negyedéven tárgyalja, meghatározva a szakszervezeti feladatokat.

Az anyagellátásban 1983-ban sem lehet javulással számolni, sem a belföldi ellátásban, sem az importszükséglet

kielégítésében. Ezért fokozott szerepet kell kapnia minden szinten a munkaszervezésnek, az egész posta érdekeit szemlélő tartó anyaggazdálkodásnak, a meglévő készletek, a még üzemképes használt alkatrészek, egységek hasznosításának.

A takarékoság egy fajtája a meglévő eszközök, létesítmények működőképességének fenntartása. Nem lehet, de nem is célszerű mindig, mindenhol újat építeni. A központi vezetőség úgy ítélte meg, hogy a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani — az új építést megelőző — a régebbi létesítmények korszerűsítésére, felújítására, lehetővé téve ezzel az új technika befogadását.

A népgazdasági energia-programhoz kapcsolódva a postának meg kell szüntetnie az olajtüzelést. Bármennyire kedvezőtlen ez számunkra, s ha tovább rontja is sok helyütt az amúgy sem túl jó munkakörülményeket, megértjük az intézkedés szükségességét. A végrehajtás folyamatban van. Mindemellett a hozzájárulók az áttámasztás körülményeinek fokozott mérlegelésére hívták fel a figyelmet. Azon kívül, hogy a kereskedelemben még mindig nem kapható a szén minőségéhez igazodó, jó hatásfokú kályha, igazonyként nehézségekkel jár a tüzelőanyag beszerzése, sok helyen pedig nem vagy nehezen oldható meg a tárolás, s hiányoznak a fűtés személyi feltételei.

Az új évben a posta egyik legfontosabb célja a megkezdett megújulási folyamatok végigvitele, a technológiai és irányítási folyamatok korszerűsítése, elősegítve ezzel a rendelkezésre álló eszközök legcélszerűbb kihasználását és a hatékonyság fokozását. Egyes kérdésekben kísérletek már folynak, döntés lényegében csak ezután lesz, s ebben szakszervezetünk is részt vesz. A központi vezetőség minden egyszerű, a jövőbe mutató, a szolgáltatás ellátását elősegítő lépést támogat. Ugyanakkor felhívja a figyelmet a javaslatok átfogó vizsgálatának szükségességére.

Fejlesztésünk kulcskérdése a népgazdaság egészében, természetesen a postán is, a hatékonyság fokozása. A szabályozórendszer módosítása is arra irányul, hogy előnyben részesítse, a jobb, hatékonyabb munkát, szemben a közepes, a kevésbé jóval. Eppen ezért a szervezet korszerűsítésekor nagy figyelmet kell fordítani a belső szabályozó- és érdekeltségi rendszer megújítására is. Fel kell oldani a postás szervek érdekeltsége közötti vált vagy valós ellentéteket, például a tervező-beruházó-kivitelező-üzemeltető láncon, elválasztva az összponti érdekeket érvényesítő, a teljesítményszemléletet váltja fel a színvonal szemléletet, ez utóbbihoz kötődik az érdekeltség! Korántsem bizonyos, hogy az elfogadott tervszám 30 százalékos túlteljesítése valóban hatékonyabb munka eredménye, és hogy ezt kell díjazniunk egy megfontoltabb terv túl nem származtatott teljesítésével szemben.

Összességében a központi vezetőség úgy ítélte meg, hogy a posta terve

- összhangban van a népgazdaság és társadalmi elvárásokkal és a lehetőségekkel;

- számba veszi a lakosság ellátásával kapcsolatos teendőket;

- tartalmazza az ötéves terv időarányos feladatait;

- felhasználja a postaszervezetek, a végrehajtó egységeknek, végső soron a dolgozóknak azokat a javaslatait, melyek megoldása szükséges és lehetséges.

A kidolgozás során a szakszervezeti szervek javaslatait, különösen azokat, amelyek a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítására vonatkoznak, megfigyelően figyelembe vették. A terv kifejezi a postás dolgozók érdekeit, törekvéseit, ezért magukénak valljuk. A szakszervezeti mozgalom arra törekszik, hogy minden postás dolgozó, minden kollektíva megismerje a tervet, azonosuljon céljaival, s a támogató egyetértéssel felültevékeny részese legyen a végrehajtásnak is.

Ritter Péter

Az V. szakszervezeti ifjúsági napok keretében a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa, a KISZ Budapesti Bizottsága, a Fővárosi Köznevelési Tanács és az OKTH Budapesti Felügyelősége Munkavédelmi, közlekedésszabálysági és környezetvédelmi vetélkedőt hirdet.

A vetélkedő témaköre felöleli az általános munkavédelmi ismereteket; az óvórendszabályok és a szabványok főbb biztonsági előírásait; az üzem- és munkabiztonságügyi, a közlekedésszabálysági és a környezetvédelmi ismereteket.

Az vetélkedőn a budapesti gazdasági szervezetek 3 főből álló csapatai vehetnek részt. A csapattagok életkoruk nem haladhatja meg a 35. életévét.

Jelentkezési határidő: 1983. február 15. Jelentkezési lapok igényelhetők, egyúttal részletes felvilágosítást kérhetők a Szakszervezetek Budapesti Tanácsának munkavédelmi osztályától (Budapest VI., Dózsa György út 84/b, a postacím: Budapest, 1415) és az ágazati-iparági szakszervezetek munkavédelmi felügyelősegitől.

Féldőben

Vizsga tisztségviselőknek, testületeknek

Hogyan készüljünk a beszámolókra

Amióta a szakszervezeti választások ötvenként rendezik, a két kongresszus közötti féldőben áttekintjük munkánkat, mérlegeljük készletünk a kongresszusi határozatok időarányos teljesítéséről. Erre készülünk ebben az évben is. Ez a munka mentes minden látványosságtól, bár többről van szó, mint a mozgalom belső ügyéről, mivel munkánkban jelentős helyet foglal el a posta szolgáltatási feladatainak segítése. De nemcsak beszámolóunk és elmondjuk, mit tettünk, hanem ezen felül elemzünk és értékeljük eddigi munkánkat, s egyúttal felmérjük, meghatározzuk további feladatainkat. Akár az elvégzett munka értékeléséről, akár a soron következő feladatokról esik szó, nem hagyható figyelmen kívül a tagság véleménye. Ezért alakult ki a beszámolóknak az a rendszere, hogy elkezdve a legkisebb egységnél, a bizalmiál által vezetett csoportoknál, végigvonul a szakszervezet teljes fórumrendszerén, egészen a központi vezetésig.

Itt most a beszámoló előkészítéséhez, megtartásához szeretnénk segítséget nyújtani. Hogy a beszámoló általában miről szóljanak, ahhoz ajánlasként felhívjuk a bizalmiak és az szb-titkárok figyelmét arra, hogy a mozgalom az előző ciklusban, éppen a legutóbbi választások előkészítésekor jelentős fejlődésen ment keresztül. A bizalmiak jog- és hatáskörének növekedésére, valamint a választások alkalmával érvényesülő szervezeti módosításokra szeretnénk utalni. Ez a fejlődési folyamat nem zárult le a választásokkal, azonban ma már vannak tapasztalataink, érezzük a gyakorlatban, hogyan jut el egy bizalmi jog- és hatáskör, hogyan töltik be szerepüket a kialakított fórumok, valamint az 1980. évi választások során végrehajtott szervezeti módosítás és a működési szabályzat hogyan szolgálja a tagság és a mozgalom közös érdekeit. Ezek mind hozzájárultak a szakszervezeti munka eredményességéhez.

A beszámolás tartalmi elemeinek kialakításánál ügyelni kell a tagság közvetlen érdeklődésére, tehát elsősorban a saját munkáról, az egységre, sőt a brigádokra, személyekre meghatározott feladatokkal kell foglalkozni, természetesen beleillesztve szakszervezetünk és a posta egészének munkájába.

A beszámolás — mint már említettük — a mozgalom legkisebb egységeiben, a bizalmi-csoportokban kezdődik. A tagság itt van közvetlen kapcsolatban a szervezettel, itt él a szervezeti életet, s az itteni tapasztalatok alapján ítéljük meg a mozgalom munkáját. Nem állnak könnyű feladat előtt a

bizalmiak, amikor a csoporttagokat, a közvetlen munkatársakat számolnak be. E munkájukban támogatásra van szükségük, ezért a szakszervezeti bizottság útmutatással és személyes részvételével segíteni kell azert is, mert a bizalmiak beszámolásának lényeges része az 1983. évi tervekhez kapcsolódva a csoportszintű feladatok kialakítása, meghatározása.

Sokszor felvetődő kérdés, hogy egy-egy ilyen beszámoló értékelje azonos-e a választással. A szakszervezeti bizalmiak a tagság körében végzett munka alapján kaptak munkatársaitól, dolgozóitól, a bizalmiak a beszámolóval szembe fordítva a csoport véleményét mondhatják, hogy választottjuk mitől maradt-e az előlegezett bizalomra. Ha a tagság elégedetlen munkájával, visszahívhatják, és új bizalmi választást kérhetnek, egyébként — általában — a korábban kiadott bizalmi beszámoló elfogadásával megerősítik. Az alapszervezeti választás ötvenként írja elő, üresedés esetén természetesen kooptálni kell.

Fokozottabb jelentőséget kap a bizalmiak beszámolója azoknál az alapszervezeteknél, amelyeknél a bizalmi testület működik, mert itt az ő beszámoló gyűlésük képezi magát a taggyűlést. Sajátos a bizalmiak csoportmunkájára a járási szakszervezeti bizottságoknál. Tíztagban vagyunk azzal, hogy nem könnyű a csoportok összehívása, a beszámoló értékelés megtartása. A helyi vezetőségnek nagy jelentőségű van a szervezésben és a lebonyolításban. Ehhez a tsz-b-k adhatnak irányító munkát a bizalmi testület segítségére.

Célszerű a bizalmiak beszámolását az alapszervezeti tsz-b beszámolója előtt folyamatosan megtartani, hogy legyen mire a következő lépésfokozatokra épülnie. Az alapszervezeti beszámolóknak ugyanis a munkahelyi életben folyó szakszervezeti munkát kell átfognia, és tükröznie a bizalmi csoport-beszámolókon elhangzott véleményeket is.

A szakszervezeti bizottságok munkájáról szóló beszámolóknak két formája van. Mindig az előtt a fórum előtt kell beszámolni, amelyet az alapszervezet a legmagasabb fórumként működtet. Vagy bizalmi testületi ülést, vagy összevont taggyűlést kell tartani. A féldő beszámolások alkalmából azonban fel kell hívni a figyelmet a nyilvánosság jelentőségére is. El kell érni, hogy a beszámoló valamennyi szakszervezeti taghoz eljusson, mindenki véleményét mondhasson, akár nyíltan, akár közvetve. A nyilvánosság az összevont taggyűlés esetében nagyobb a lehetősége. Ugyanez a bizalmi testület esetében

Imricsák Béla

1899-1982

Fáradhatatlan társadalmi aktivitástól búcsúzunk nehéz szívvel. Hosszszenvés után, életének 83. évében távozott közülünk.

Tizenkilenc éves korában, 1918-ban kezdte el postai munkaviszonyát a Posta Központi Járőrtelepen. 1934-től nyugdíjazásáig a Posta Kísérleti

Intézetnél dolgozott, különböző felelős beosztásokban. 1945 májusában már tevékenyen vett részt az újjáépítésben. Tehetségeivel, végzettségével, emberségével kivívta valamennyi munkatársától bizalmat és megbecsülést, olyannyira, hogy a Posta Kísérleti Intézet alapszervezetének az 1945. évi megalakulásától kezdve 51 évi szolgálattal való nyugdíjazásáig egyfolytában őt választották titkárává. A mozgalmi munkától ekkor sem tudott elszakadni, haláláig tevékeny, társadalmi tisztségviselője volt a központi számvizsgáló bizottságnak.

Munkájának elismeréseként megkapta a Munka Erdemrend bronz fokozatát, két érdememmel a Posta Kiváló Dolgozója kitüntetés, továbbá a Szakszervezeti Munkáért kitüntető jelvényt és az Intézet Kiváló Dolgozója kitüntetés. Emlékét őszi tisztelettel megőrizzük.

Kánya Gyula

Munka közben

Az 1982-es év egyik jelentős rétegpolitikai feladatát képezte az értelmiség helyzetének feltárása. Hogy az értékelés minél jobban kifejezze a valóságot, az értelmiségi dolgozók széles körének véleményét, észrevételeit kellett megismerni. Az e célra alkalmazható munkamódszerek közül megfélemlőnek, kivitelezhetőnek a kérdőíves felmérés tűnt, kiegészítve kiscsoportos beszélgetésekkel. Miután mindkettőn túljutottunk, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a két módszer együttes alkalmazása hasznosnak bizonyult. Mindkettő eredményeire szükség van, az egyes témaköröknél egymást kiegészítve mélyebb ismereteket nyújtanak.

A kitöltött kérdőívek közül 2006 volt alkalmas számítógépes feldolgozásra. Így elmondhatjuk, hogy az értelmiségi dolgozók kétharmadának véleményét ismerjük a kérdőíven

feltett kérdésekre vonatkozóan.

Harminchárom csoportos beszélgetést bonyolítottunk le, s ezek során 350 értelmiségi dolgozó mondta el véleményét saját, s az általa képviselt réteg helyzetéről, gondjairól. Ezeknek a beszélgetéseknek általános jellemzőjük volt a nyílt és egyetelmű fogalmazás. Erőszelhető volt, hogy többségük kedvezően fogadta a meghívást a beszélgetésre, s élt is a lehetőséggel: elmondta észrevételeit munkájukról, életviszonyaikról.

Az információk összegezése, az általános irányzatok megállapítása felelősségteljes feladat. A munkának jelenleg e szakasza folyik, hogy a közeljövőben a szakszervezet vezető testületei a valós helyzet ismeretében határozhassák meg az elkövetkező időszak feladatait.

Zoltán István

A Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának február havi programja

Február 8. (kedd), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Dr. Lajtha György: A CCITT tanácsai hálózati vezérlés bevezetése.

Február 9. (szerda), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Kis Pál Jenő: Beszámoló az NSZK postájánál tartott tanulmányútról.

Február 10. (csütörtök), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Haraszti Zoltán: A postai alépítmények új típusú megalkotásait és megvalósítását tervezése.

Február 15. (kedd), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Hámori Béla-Szűcs László: Postai gépjárművek (Kecskemét) funkcionális és telepítési szempontjai.

Február 16. (szerda), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Zoltán Pál: A csomagviszolgáltatás gépesítése.

Február 16. (szerda), 15 óra, V. Kossuth Lajos tér 6-8., III. emelet 333. Stefler Sándor: A televí-

ziós jelátvitel vizsgálata az OTS műhold segítségével. (Olaszországi útbeszámoló.)

Február 22. (kedd), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Szemes Béla: Az energiazárlatok szerepe, feladatai a posta gazdálkodásában.

Február 22. (kedd), 14 óra, Veszprém, Kossuth Lajos utca 6., XIX. emelet. Bögöty Árpád: Munka-emelem a vezeték nélküli hírközlésben.

Február 23. (szerda), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Balla Tibor: Beszámoló a Postás Központi Újítási Tanács 1982. évi tevékenységéről; az 1983. évi munkaterv.

Február 24. (csütörtök), 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Időosztás elemek hatása a hálózati átviteli paraméterekre. Ankétvezető: Sáfár Zoltán. Felkért hozzászólók: Perlaki György és Lajkó Sándor.

Vannak témák, amelyek újra meg újra foglalkoztatják a filmművészeket. Ilyen történet *Matuska Szilveszteré*, a titokzatos vasútróbbantató, akinek neve és baljós tettei hosszú időn át a szenzációéhes lapok első oldalán szerepeltek.

Ki volt? S miért Matuska Szilveszter? S miért éppen ő az érdekes a harmincas évek elejének meglehetősen gazdag bűnügyi krónikájából?

A magyarzatot a történelem adja meg. Az 1931. szeptember 20-án elkövetett biatorbágyi merénylet ugyanis ürügyként szolgált a fennálló államrendnek arra, hogy az 1932. július 15-én letartóztatott kommunista vezetőket statáriális eljárással perbe fogja, s közülük két közismert forradalmárt — *Fürst Sándort* és *Sallai Imrét* — kivégezzék.

Várkonyi Zoltán 1960-ban forgatott *Merénylet* című filmje a valóságos szereplőket nem nevezte néven, s főként arra törekedett, hogy az események politikai hátterét, az összefüggéseket világítsa meg. *Simó Sándor* 1982-es magyar-nyugatnémet-amerikai közös produkciós munkája, a *Viadukt* ezzel szemben a politikai háttér fenntartásával inkább Matuska Szilveszter személyére helyezte a fő hangsúlyt.

Az érdekesség azonban — mondhatná valaki — nem azonos az időszínpaddal. Valóban így van, de manapság a nemzetközi terrorizmus, a politikai merényletek, az ember- és géptérítések virágzásának időszakában Matuska Szilveszter bécsi gyárosa — a tűz és a vér megszállottja — magától értetődő aktualitást kapott.

Egyfajta szellemidézés tehát a *Viadukt*, amelynek angol címe: *The Matuska Synod-*

rome, azaz *A Matuska jelenése* mintha jobban fedné az alkotói szándékot. (A biatorbágyi vasútróbbantás ugyanis egy merényletsorozat betetőzése volt.)

Az 1960-as mű forgatókönyve viszont a magyarországi eseményekre összpontosított, s nem vette tekintetbe a teljesítményt, mint *Simó*.

Lélektani kriminek is felfogható így tehát az új magyar koprodukciós film, amely nem téveszti szem elől a cselekményességet, a fordulatos kritériumait. Ugyanakkor gondot fordít az események motíválására, Matuska eltorzult személyiségének aprólékos lélektani ábrázolására, érzékelte a kettősséget is, hogy a gyilkos otthon szerető családapa volt.

Simó egyik erőssége a határozott színészvezetés, ami nyomtatékosabban kiemeli a nemzetközi színészgárda célra törő, a lényegre hangsúlyozó játékát. Az együttesből elsősorban a Matuskát megformáló *Micheál Sarrazin* fölényes profi játéktípusa emelkedik ki. Nem leplezi le — a rossz hagyományoknak megfelelően — megjelenése első pillanatában a figurát, hanem nyomon követi ellentmondásos jelleme diktálta tetteinek minden árnyalatát. Váltásai tökéletesek, alakítását áttéli. Mellette a német *Towle Kleinert* és *Armin Mueller Stihl*, továbbá *Bács Ferencet*, *Tordy Gézát* emelhetjük ki.

Andor Tamás operatőri munkája (a merénylet kollektív megörökítése a legjobb magyar operatőrök bravúrja) és *Alexander Trauner* díszletei járulnak még hozzá a film sikeréhez.

Ábel Péter

Kártérítési felelősség a beszolgáltatási hiányokért

Várjuk a Legfelsőbb Bíróság döntését

Több mint egy évvel ezelőtt, a Népszava 1981. november 5-i számában foglalkoztunk a dolgozók kártérítési felelősségével, mely a pénztári és a beszolgáltatásoknál felmerülő eltérések és hiányok esetén érinti őket. A felvetett jogi kérdés egyben sok dolgozó személyes, de munkájával kapcsolatos problémáját is érintette. Erre utalt a döntőbizottságok előtt kezdeményezett, a kártérítési határozatok hatályon kívül helyezésére és a munkáltató kártérítési igényének elutasítására irányuló felülvizsgálati kérelmek meglehetősen nagy száma.

Az eredmény önmagáért szól. A döntőbizottságoknak ebben a témában nyújtott határozathozatali tevékenysége változatlan, ugyanis mindenütt elutasításra talált a dolgozó. A felelősségi rendszer határa is a régi, vagyis határtalan. Mentessül viszont a dolgozó (hangsúlyozzuk: a dolgozó és nem a posta), ha bírói ítélettel igazolja az MNB ügykörében megállapított vállalati közrehatást. Az MNB ilyen esetben átvállalja a hiányt. A szakszervezeti jogszolgáltatás fiatal intézmény, de annyira azért nem, hogy hat éves fennállása alatt ne találkozzon volna ilyen esettel, amennyiben ennek a kitételnek reális lehetősége lett volna.

Meddig felel a dolgozó?

A posta felelősségi rendszerét változatlanul a Munka Törvénykönyvének arra a paragrafusára alapozza, amely éppen lehetőséget ad a kártérítési felelősség alóli mentesülésre, ugyanis ha a dolgozó őrizetéből a pénz kikerül, a felelősség a munkáltatóra hárul, illetőleg arra, aki a pénzt a továbbiakban őrzi.

Az e területen dolgozó postások előtt ismeretes az a szabály, hogy a bankjegycsomagok és bankjegykötegek tartalmáért az a dolgozó felelős, aki azokat készítette, illetve legutóbbára kifogás nélkül átvette. Ténykérdés, hogy amikor a dolgozó a pénzt a beszolgáltatásba helyezte, majd biztonságos módon lezárta, az a továbbiakban már nem készpénzt tartalmazó értékküldeményként. Ha ez a küldemény a gyűjtőhivatalhoz, majd az MNB-hez sértetlenül megérkezik, ez azt jelenti, hogy a számba helyezett pénzmennyiség hiánytalanul megvan.

Mit jelent ez? Vélelmezzük, hogy a postán e területen kizárólag erkölcsileg feddhetetlen, jól képzett, a postával hosszabb ideje munkaviszony-

ban álló, megbecsült szakemberek dolgoznak, akik a beszolgáltatott összeget hiánytalanul a számba helyezték. Vélelmezzük továbbá, hogy a munkáltató mindent megtett, hogy a pénz útközben hozzáférhetetlen legyen, s ebből következően a számban ugyanannyi van, mint amennyit abban elhelyeztek.

A banknak egyszerűbb

Hogy miért vélelemlől beszélünk? Azért, mert teljes bizonyosságot akkor lehetne szerezni, ha a számköteket kinyitnák és bizottságilag átszámolnák, mielőtt annak tartalmát az MNB megszámolná. Arról ugyanis, hogy az értékküldeményeket tartalmazó számkötegek sértetlenek, a munkafolyamat során sok helyen meggyőződnek, csak arról nem, hogy a számban mennyi pénz van. Erre ismereteink szerint jelenleg lehetőség nincs. Mint ahogy nem szólhatunk bele abba sem, hogy az MNB a pénztárvétel gyakorlatán változtasson. Ugyanis a bank a pénzeszközöket felbontja, a pénzt viszont nem számolja meg. A benne levő töredékköteget más hivatalok beszállításából kivett, ugyan csak töredékköteggel egyesíti, és azokat számolás nélkül saját őrizetében — postai ellenzárs nélkül — tartja napokig, amíg annak tétele megolvashatóra sor nem kerül. Kétségtelen, hogy így a munkafolyamat a banknak lényegesen egyszerűbb, azonban ez az eljárás súlyosan sérti a dolgozók érdekeit, pontosan a felelősség behatárolása miatt.

A peres eljárások során egyetlen esetben sem sikerült pozitív tartalmú tanúvallomást a bankban szolgáltatót teljesítő postai megfigyelőtől hallani. Ez nem elsősorban a dolgozó hibája, hisz részrehajló vallomásra, illetve olyan tényre hivatkozni, amelyet bizonyítani nem tud, nincs szükség. Viszont vallomása a tényszerű valóság tanúsítására sem alkalmas, tekintve, hogy formailag ki van zárva munkájának — mely 8 órán keresztül 8–12 ember megfigyeléséből áll — maradtalan ellátása.

Van-e postai megfigyelő?

Találkoztunk olyan bírói gyakorlattal, amelynek során annak alapján mentesítették a dolgozót, hogy volt-e a pénz átvételénél és olvasásánál jelen postai megfigyelő. Ha nem, a dolgozó kérésének megfelelően döntöttek. Legutóbb a

Miskolci Munkaügyi Bíróság előtt született ilyen ítélet. A dolgozó több mint egymillió forint összegű készpénz-beszolgáltatást teljesített. A beszolgáltatott összeg ellenőrzése során a bank számviteli és emissziós osztálya 1000 forint hiányt állapított meg, mert az egyik 500 forintos címletű bankjegycsomagban 100 darab helyett csak 98 volt. A hiányt az igazgatóság azonnal elfogadta, a dolgozót kártérítési határozatban kötelezte az 1000 forint megtérítésére.

A döntőbizottság a kártérítési határozat ellen a dolgozó részéről benyújtott felülvizsgálati kérelmet — a már korábban ismertetett okból — elutasította. A munkaügyi bíróság viszont a döntőbizottság határozatát megváltoztatta, és a kártérítési határozatot hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy a dolgozó a hírlapkezelő postai dolgozó jelenlétében a pénzt átszámolta, ezt követően a pénzt összekötve az erre a célra rendszeresített számba helyezte, az ólomzárral ellátta, és a rovatolónak értékküldeményként átadta. Eger 1 posta-hivatal csupán a küldemény sértetlenségét ellenőrizte, a számkötegek felbontása és a küldemény feldolgozása nélkül azt az MNB megyei igazgatóságához továbbította. A pénzküldeményt tartalmazó számkötegek felbontásában és a pénz átszámolásában csak a bank alkalmazottai vettek részt, a posta megbízottja nem volt jelen.

Mindezekből arra vont le következtetést a munkaügyi bíróság, hogy a felperes dolgozó őrizetéből a pénz kikerült akkor, amikor az az MNB megbízottjához jutott, aki a küldeményt felbontotta. Attól az időponttól kezdve tehát, amikor a bank megbízottja a sértetlen küldeményt felbontotta, a Munka Törvénykönyvében megjelölt feltétel, nevezetesen az állandó őrizetben tartás, kizárólagos kezelés, már nem valósulhatott meg. E körülményre figyelemmel az objektív kártérítési felelősséget megalapozó szabály már nem alkalmazható. A Munka Törvénykönyve idevonatkozó szabályának érvényesítését kizárja továbbá az a körülmény is, hogy a bank a küldemény átvétele után nemcsak átszámolja a pénzt, hanem selejtez is, mely körülmény feltétlenül indokoltá tenné a posta képviselőinek jelenlétét.

Az a körülmény, hogy a belső szabályok értelmében az MNB bizottsági átvétele során megállapított eltéréseket a postának vita nélkül el kell fogad-

nia, a Munka Törvénykönyve 58. paragrafusának (1) bekezdésében megjelölt feltételek hiányában a dolgozóval szemben teljes kártérítési felelősség megállapításának alapjául nem szolgálhat.

Sokan várnak segítségre

Az eltelt év alatt születtek e témában kedvező ítéletek, de ismeretes előttünk azoknak a dolgozóknak a száma, akik nem mentek bírósághoz, fizettek annak ellenére, hogy az előírásoknak megfelelően jártak el, s hiánytalanul számoltak el. Sokan vannak, és segítségre várnak, ha személyesen nem is jelentkeznék.

Ez az ítélkezési gyakorlat — véleményünk szerint — hosszú távon nem nyújthat megoldást sem a dolgozóknak, sem a postának. Annál is inkább, mivel a postának ilyen esetben is valószínűleg helyt kell állnia, és a hiányt a banknak térítenie, tekintettel arra, hogy a köztük levő megállapodás — mint említettük — csak egyetlen esetben mentesít a felelősség alól, s ez nem az eset.

Annak ellenére, hogy az ilyen jellegű felelősség kérdésében bizonytalan helyzet alakult ki, a Legfelsőbb Bíróság egyetlen ügy sem jutott el, jóllehet a hozott ítéletek az egyes dolgozók számára kedvező döntést tartalmaztak. Eppen ezért időszereket tartottuk a Legfelsőbb Ügyészség törvényességi óvását, melyet a Miskolci Munkaügyi Bíróság ismertetett ítélete ellen emelt a Legfelsőbb Bíróság előtt. A Legfelsőbb Ügyészség indítványozta az ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat hozatalát. Ezzel lehetőséget nyílt arra, hogy a postás dolgozók felelősségének megszabásának a határát az érvényben levő jogszabályok helyes értelmezése révén.

Senkinek sem célja az állandó pereskedés, a dolgozók igazán különböző fórumokon való keresése, ha egyszer peren kívül — a postának és a postás dolgozónak egyaránt — megnyugtató módon megoldható ez az anyagi érdekeket súlyosan érintő bizonytalanság. A Legfelsőbb Bíróság ez ügyben való ítélkezése — véleményünk szerint — pontot tesz a további vitákra, és lehetőséget ad a postán belüli egységes, kedvező szabályozásra, a bizottsági kezelési esetleges kiterjesztésétől egészen a posta és a Magyar Nemzeti Bank között fennálló megállapodás megváltoztatásáig.

Dr. Mozsolits Beáta

Mi mindent tudnak a postások

kes szolisták közül *Mile Katalin* (Debrecen) megérdemelten lett első. A hangszere szolisták közül nem annyira a művészi képességek, mint inkább az amatőrség egyéb erényei — az előadásmód kedvessége, üdősége, a vállalkozó szellem

A szülő ének győztese: Mile Katalin (Debrecen 1)

— juttatták első helyezéshez a szolnoki szakközépiskola polibeaates lányait, *Németh Magdolnát*, *Barcsi Zsolt* és *Borbély Ildikót*. Az egyéb kategóriában, de összességében is legfelkészültebbek a népi táncosok voltak. Ez sem véletlen, hiszen többségük mögött több éves táncos múlt van és igen híres néptáncgyűjtesekben eltöltött évek. Szóló és közös táncukon egyaránt látszott a gyakorlottság és tehetség. Elsők: *Kiss József*, *Kissné Ádám Zsuzsa*, *Kozák László*, *Szabó Edit*, *Kristóf Anikó*. A szereplők közül legtehetségesebbnek bizonyuló *Mile Katalinnak* a szakzsűri javasolta, hogy nevezzen az országos „Ki mit tud”-on.

A versenyzők közül mindenki nyert, jutalomdülés, pénz, tárgy- és könyvjutalom talált gazdára. Nemcsak a versenyzők, hanem a mintegy száztagú közönség is nyert, hiszen a csaknem három órát jó hangulatban töltötte el. A kategóriák első három helyezettjei a közeljövőben ismét bemutatkoznak, nagyobb közönség, a debreceni postás dolgozók előtt.

Igaz ugyan, hogy a szigorú szakember — a sikeres szereplés ellenére — találhatott ki-

fogásolni valót, mindez mit sem von le a fellépés értékéből, amelyet a versenyzők nyújtottak maguk és a közönség szórakoztatására. Bár lennének minél többen — meggyőződésem: vannak is —, akik versengés nélkül, a szép vers, a szép dal, a jókedvű játékok örömeinek adják át magukat, a szabad idő eltöltésének ezt a módját választva!

E nagyszerű rendezvény megszervezése, lebonyolítása sok körültekintő munkát igényelt. Legtöbb elismerés *Paizs Lajosné* illeti, aki a szervezés mellett a műsorvezető teendőit is ellátta. Kedvességét és szellemességét a közönség külön díjjal jutalmazta. Természetesen a közreműködők közül mindenkit nehezen említhetünk meg, de nem mehetünk el szó nélkül azok mellett, akik a szabad idő hasznos eltöltésének jegyében kezdeményezték e nagy-nagy elismerést kiváltó rendezvényt, bár a jutalmuk „mindössze” az az öröm, amelyet a műsor résztvevőinek szereztek. Mégis kérjük, hogy a hasonló rendezvényeknek a jövőben is legyen kezdeményezője a jól összehangoló négyes: *Paizs Lajosné*, *Kozmepel Zsuzsa*, *Horváth Ferenc* és *dr. Szabó Gyula*.

Harangozó István

MAKARENKO KUPA

„Már” egy év, illetve alkalom tapasztalatainak birtokában látott hozzá a Szegedi Postaigazgatóság „Makarenko” oktatási szocialista brigádja a Makarenko Kupa 1982-ben esedékes vetélkedőjének megszervezéséhez, lebonyolításához. A verseny színvételét ezúttal a sarkadi Adey Endre Gimnázium és Postaforgalmi Szakközépiskola volt, ahova igazgatójának szíves hívására ökömmel utaztunk. A vetélkedőn a bajai, kisteleki és a sarkadi postaforgalmi szakközépiskola, valamint a szegedi Bebrits Lajos Szakközépiskola távközlési tagozatának hallgatói 5-5 fős csapattal vettek részt.

Mivel Szegedtől Sarkad „csak egy ugrás”, az igazgatóság autóbusszal mentünk át. Bár pontos forgatókönyvvel indultunk, apró finomítások — az újabb ötletek alapján — még útközben is születtek. A vetélkedő előtt pár nappal tudtuk meg a hírt: Sarkadon ezen a napon lesz a szakfelügyeleti zárókonferencia, melyen a KPM, a Művelődési Minisztérium és a Posta vezérigazgatóság képviselői, valamint a vezető szakfelügyelő is jelen lesznek és szeretnék a vetélkedőt is végignézni. Így az előkészület még lázasabban folyt,

hiszen nemcsak a gyerekek versenyeztek, hanem a brigádoknak is vizsgáznia kellett: az általa alapított Makarenko Kupa eléri-e a célját, elősegíti-e a postához való kötődést és az iskolák közötti kapcsolatot megteremtését, erősítését.

Csautz Vilmos igazgató köszöntött bennünket és ismertette az iskola megalakulásának történetét, az ő kedves humorával fűszerezve. Ezután Nagy Istvánné brigádvezető tájékoztatta a tanulókat a programról, a helyszínekről és elkezdődtek a versenyek.

A matematikai feladatokat Antalvári Mária állította össze, a sakkozás versenyét Fehes István vezette, az egyéni ügyességi versenyeknél — melyben tv-játék, asztalitenisz, bűvös kocka és néhány tornatermi feladat szerepelt — a brigád többi tagja volt a döntőbíró, a szakközépiskolák kísérő tanárainak közreműködésével. Így az 5 fős csapatok tagjai egy-egy területen álltak helyt társaikért. Az egyéni feladatok megoldása után, bizony, versenyzőknek, brigádtagoknak egyaránt jólesett a kiadós és finom ebéd.

Ebéd után zajlott a verseny látványosabb része, itt már a csapattagok közösen versenyeztek a helyezéért. A csap-

patvetélkedő első részében a következő feladatok voltak: a postát szimbolizáló rajzok készítése, szellemi totó, szakmai keresztrejtvény, logikai játékok, feltaláló-találmány felsorolása, diakepek megfigyelés utáni leírása. Mindez meghatározott idő alatt, kidolgozott pontrendszerrel — igen nagy tetszést aratva a versenyzők körében.

Ezután a tornatermet vettük birtokunkba, itt folytatódtak a pontszerzés: pingponglabda-vezetés, kosárra dobás, bekötött kézremlé levél dobás, bekötött kézremlé és még jó pár hasonló jellegű feladat. Mivel már tanítási idő után voltunk, szép számmal voltak nézők is a versenynek, akik lelkesen biztatták a csapatokat.

Végül is a Makarenko Kupát az első helyezett csapat nyerte — tagjai: Kozma Erzsébet, Somogyi Éva, Juhász Etelka, Horváth László, Szekercs Zoltán —, a további sorrend: Baja, Bebrits, Kistelek.

A már szintén hagyománynak számító távgépíró-verseny is aznap zajlott le. Ezen a forgalmi szakközépiskolák 2-2 tanulója vett részt. A győztes Mari Mária (Sarkad), percenkénti 177,8 leütéssel, 0,5 hibaponttal.

A Makarenko Kupát Nagy István brigádvezető adta át a győztes csapatnak, majd Kemenesi Piroska minden versenyzőnek átnyújtotta a brigád által vásárolt ajándékokat.

Végh Margit

Beszélgetés bizalmiakkal Az első félidő...

Elnevezett a labdarúgásból kölcsönzött kifejezésért, de azt hiszem, a következő néhány hónapra ez a legtalálhatóbb, mivel most érkezünk a választási időszak feléje. Két-két és fél esztendő a mozgáslomban nem túl nagy idő, itt is állandó azonban a mozgás, a változások követik egymást, alakul, formálódik az egész. Az ötvenes évek feléje most mindannyiunknak meg kell egy pillanatra állnunk, s előre- és visszatekintünk, hogy mit végeztünk el, s mi vár még ránk.

Mi most arra voltunk kíváncsiak, miként készülnek az első lépcső felelősei, a bizalmiak. Beszélgetésre invitáltunk négy bizalmi különböző területekről: Bartha Attilát a Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóságtól, Krizsanyik Pálnét a Budapesti 72-esből, Reihart Lajosné a Csekkész számoló Hivatalból és Somogyvári Jánost a Budapesti vidéki Postaigazgatóságtól. Hálózati Pótló Üzemétől. A meghívottak nagy létszámú (25-29 fős) csoportok bizalmiái, s mindjárt adódtak az első kérdések.

Nem nehéz ilyen nagy létszámú csoportokat jól összefogni?

Szeresen kikerik véleményünket, egyeztetik velünk az elképzeléseket.

— Mit valósítottak meg eddig a XI. kongresszus határozataiból?

— Nálunk, az RTV-nél — áttekintve a határozatokat — azt mondhatom, hogy jó néhány területen előbbre léptünk. A tájékoztatás sokat javult, mind a szóbeli, mind az írásos. Munkánkhoz sok segítséget nyújt a Bizalmi tájékoztató, a Kérdések című kiadvány és a Postás Dolgozó is. Most már elegendő szakszervezeti és szakmai információval rendelkezünk. Az is nagy eredmény, hogy az írásos anyagok, az előterjesztések többnyire időben elkészülnek, közérthetőbbek és rövidebbek, mint régebben voltak.

— Előreléptünk a brigádmunkában is. A brigádok vállalkásaiban csak elvettük a látni formális elemeket, többnyire hasznos és értelmes dolgokat ajánlanak fel. Egyre többször találkoztunk azzal, hogy a brigád a különmunkában is azt teszi, amihez a legjobban ért, a saját munkakörében dolgozik mindenki. Itt az még a gondunk, hogy egyértelműen külön tudjuk választani a hivatalból, a fizetésért végzett munkát és a brigádállásban elvégzetteteket.

— Hol látnak még kevés előrelépést?

Kicsit megkésve térek vissza a Postás Dolgozó 1982. októberi havi 10. számában megjelent „Hogyan támasztuk meg a feladatok kiemelését helyes címzésre?” című írásra. Nem a cikkekben foglaltakkal kapcsolatosan akarok véleményt nyilvánítani: azért teljes egészében egyetértek, hanem a cikkek eszméi állásfoglalásával, ugyanis saját munkánkkal — mármint a posta munkájával — számos tárgyalás, de igazságszerző kritika él. Nagyon helyes az, ha néha-néha a hibákra is rámutatunk, mert ennek elmulasztása könnyen az elbizakodottsághoz vezethet. Meggyőződésem, hogy a posta a többi szolgáltató üzemekhez, vállalatokhoz még mindig toronymagasan fölül áll, mégsem árt a hibákra rámutatni és ezáltal munkánkat javítani.

Nincs kiterjedt levelezésem, mégis bosszant, hogy a címreérkező küldemények nagy részén nincs rajta a fellelvő hivatal keletbélyegzője. (Pedig valamikor így hívatkoztak a küldeményekre: Budapest, a postabélyeg kelete.) Még bosszantóbb az, hogy a bérmentesítésre használt békéje-

ket a lakásokhoz legközelebb eső érdektelenítő, pedig erre tételre rendelkezés van, az érkező anyag felülvizsgálata kötelező. Mi a célja a kezelési utasítás e rendelkezésének? Az, hogy a bélyegeket ismételtelen fel ne használhassák. Minket valamikor azzal a primitív példával tanítottak, hogyha az ország minden postájánál naponta csak 1 forint jövedelem kiesik, az már maga 3500 forint veszteség.

Mindenkinek igen szembejövő, hogy a közönséggel kapcsolatban álló postai dolgozók, így a kézbesítők nagy része nincs kulturáltan öltözve. A legújabb szolgálati egyenruha igen korszerű, azt bárki magára öltheti, mégis azt látja az ember, hogy igen sokan nem megfelelő öltözetet viselnek munka közben. Örök rejtély marad, hogy a kiosztott sok egyenruházati darab hova tűnik el. Nem ártana ezt kideríteni.

Illetékes és felelős állami és társadalmi vezetők nyilatkozata szerint, pillanatnyilag eléggé alacsony az állampolgári és a munkahelyi felelősség, de miért ne lehetne egy alom kivétel a posta?

Gonda György

Gyors kapcsolás — nemcsak telefonon

A játékos kedvet, hogy nem csupán az agytekervényeket, hanem az arcokat, kezeket, lábakat is mozgásra kényszerítették. Két szellemes feladat közül az egyikben azzal, hogy egy magyar költő versidőzetét az egyik csapat névén eljátszotta, a másik pedig kitalálta: a másikban pedig olyan formán, hogy a nyakba akasztott táblára felírt szerző-műpárosnak (például Vörösmarty Mihály — Szép Ilonka) gyorsan meg kellett találnia egymást, illetve táncba hívni az irodalmilag hozzátalálódó partnert. E két közelebbi versenyszám nagy nevetésre, szellemes rögtönzésre, sok vidámságra ingerelte a résztvevőket, akiknek az utolsó feladatuk az Ég a város című kánon eléneklése volt. A Kovács Györgyné tszbelnök irányította zsűri dicséretére legyen mondva, hogy a majd 40 tagú körös iszonyú hangzavarban is felismerte a legbiztosabban, illetve a legmagasabb dalolókat. És hogy az ítélet igazságos volt, arról mindenki meggyőződhetett a titokban magányoslag vett kánon visszajátzásakor...

Az igen jó hangulatban lebonyolított remek vetélkedő — és ezt a zsűri elnöke is elmondta —, így valóban valamennyien nyertek. Hiszen a játékból való részvétel önma-

gában is öröm annak, aki feltehetően is képes megőrizni ezt a gyermekkorunkból hozott, egyszerű képességet. De hát persze, a játékoknak „hivatalos” nyerteseik is vannak. Abszolút győztesek most a miskolci lették, mivel az első három csapat valamennyi tagja ebből a városból jött. A jól megérdemelt, fejenként 1000—1000 forintos első díjat a miskolci December 3. nevű szocialista brigád (Juhász Pál, Óvári László, Szilvássy László) vette át, a 800—800 forinttal járó második díjat a miskolci Április 4. kollektíva (Batta Zoltán, Debrecei Győző, Szilvássy Lászlóné). Harmadik helyezést — 600—600 forinttal — az ugyancsak miskolci Május 1. szocialista közösség (Bogdán Zsolt, Lengyelné Horváth Ágnes, Nagy Tibor) ért el. Pénzjutalmat kapott továbbá a IV., V., könyv- és lemezgyártó VI., VII. csapat, ezenkívül mindenkinél emléklapot nyújtottak át a szereplésért.

A győzteseknek és a résztvevőknek ezúton is gratulálunk, abban a reményben, hogy a legközelebbi — remélhetőleg ugyanilyen magas színvonalú — vetélkedőn sokkal több fiatal postás kap kedvet ehhez a szép és vidám szórakozáshoz.

— simon —

Felhívást több mint száz szocialista brigádnak küldtek. Közülük huszonekét kollektívá jelentette be részvételét, s végül megjelent — tizenhárom. Mindössze ez, illetve az éppen a karácsonyi ünnepek előtt kitűzött időpont volt a szépséghibája annak a vetélkedőnek, melyet Arany János halála 100. évfordulójának tiszteletére hirdettek meg a Helyközi Távközlési Igazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottsága.

Az új épület VII. emeleti kultúrtermében azonban a vártnál kisebb létszám ellenére is nagy volt az izgalom. December 18-án délelőtt a lelkes rendező gárda szendvicsekkel, üdítő italokkal igyekezett „feldobni” a versenyzők hangulatát, akiknek háromtagú csapatai túlnyomórészt vidéki postásfiatalokból verbuválódtak: kerekben tízen. Nem sajnálták a fáradságot, hogy el utazzanak Kaposvárról, Szegedről, Miskolcra, Szolnokról, Kecskemétre, Győrből, Hatvanból. De az talán kárpótolta őket, hogy nem egy szokványos színvonalú szellemi tornán vettek részt. Mert Arany János költészetén kívül a XIX. és a XX. század magyar prózájából, lírájából, zenéjéből, képművészetéből szintén „vizsgáztak”, beleértve a mai magyar dráma- és filmművészetet, sőt, a sportot is.

A Vona László, a Budapesti Erősitő Üzem fiatal mérnöke által készített profi módra vezetett, igazán öt fordulóban lebonyolított játék feladatait titkon e sorok írója is igyekezett megoldani magában. Röstellkedve nyugtázta azonban, hogy a keresztrejtvény és néhány versidőzet megoldásán kívül nemigen „rúgott volna labdába”, ha kiáll a jól felkészült versenyzők közé. Nekik ugyanis a felsorolt témakörökben szinte mindent tudniuk kellett, például: Arany János több versrészletét és a hozzá felhangzó, a költeményre „rímelő” komoly ’zene címét, szerzőjét. Ugyanezt a levetített festményekkel és Ady, József Attila néhány művével kapcsolatban. Prózából, lírából, zenéből, filmből komplex egy-egy feladatot kellett megoldani. Egy előzőleg felolvasott, irodalmi bakikkal teletűzdelt összeállítás helyesbítési. Öt mai magyar dráma magnón lejátszott részleteiből a címet és a szerzőt villámgyorsan kitalálni.

Mindez önmagában sem lett volna unalmas, hiszen a vetélkedő összeállítói arra törekedtek — és ez volt legnagyobb érdemük —, hogy az egyes művészeti ágak témájukban szervesen kiegészítsék egymást. De tetézték még azzal is

Postások a lakosokért

Segít a Hazafias Népfőnt

Nagy fába vágta fejszéjét a posta. Elhatározta ugyanis, hogy az eddig megszokottakon kívül, kibővíti szolgáltatásait: hadd kapjon meg egy helyen többféle szolgáltatást és a magyar állampolgár, aki a pénzért a legelégeltetett településen is azt akarja kapni, amit egy városban élő ember.

Ennek módjáról, mikéntjétől már többször tanácskoztak a Hazafias Népfőnt és a posta szakemberei, akik ma lelkes szorgalmazói és majdan — ha bevalának — gyakorlati megvalósítói lesznek a jó elképzelésnek. A tanácskozások a Hazafias Népfőnt Győr-Sopron megyei Bizottságán folytak, és azokon részt vettek az Egészségügyi Minisztérium, a Győr-Sopron megyei Tanács, a Soproni Postaigazgatóság, a KISZÖV megbízottai és még mások, akik valamilyen módon segíteni, támogatni akarják a posta vadonatúj elképzelését.

A különféle szolgáltató vállalatoknak segítségükre legyenek a lakosság érdekében. Vagyis, hogy a postahivatalok magukra vállalják olyan feladatokat, amelyeket eddig maga a lakó intézett el utazgatással, kilincselgetéssel, nagy idővesztéssel, szabadságának vagy szabadnapjának feláldozásával.

Mire gondolnak az új szolgáltatástól a posta kezdeményező kedvű szakemberei? Többek között arra, hogy a jövőben majd, ha — tesszem azt — elromlik valakinél például a televízió, nem kényszerül arra, hogy a Gelkát személyesen vagy levélben főkérse. Elegendő lesz az is, ha elmegy a postahivatalba és bejelenti készülékének hibáját. A Gelka ugyanis a postával történt megkegyezés alapján majd meghatározott időben jelentkezik és összegyűjti a hibás készülékeket. Ugyanilyen módszerrel szervezik meg a különféle háztartási gépek javítását, vagy más, fontos szolgáltatásokat.

Kérdéshetné valaki: miért éppen Győrött tanácskoztak erről a témáról? Azért, mert az újfajta módszerrel nyújtott újfajta szolgáltatást kísérleti jelleggel Győr-Sopron megyében kívánja elindítani a posta. Egy elég friss felmérés eredménye készíti az új szolgáltatást nyújtására a postát. Megpedig az, hogy a kis postahivatalok egy része kihasználatlan. Ugyanakkor a lakosság nagy része bosszankodik, mert órákat kell utazgatnia azért, hogy ügyes-bajos dolgát elintézhesse a lakásához legközelebb eső városban, vagy éppen a megye székhelyén. A posta szeretné jövőbeni munkáját összehangolni a lakosság igényeivel és a tanácskozószínen ehhez keresett partnereket, segítőtársakat a Hazafias Népfőnt szárnyai alatt.

Az Egészségügyi Minisztérium is örömmel köszöntötte a posta elképzelését, kezdeményezését és megígérte: vállalja bizonyos gyógyszerek postai továbbítását. Így már ezekért sem kell majd városba utazniuk az eldugott községek lakóinak. Hogy melyek lesznek a postán továbbítható gyógyszerek, azok listáját majd minden postahivatalban kifüggesztik.

Hazánkban jelenleg 3200 postahivatal működik, ezekből több mint 1600 egyedülálló, s tudjuk, hogy ezekben a postahivatalokban a legkisebb a forgalom. Így nem kétséges, hogy üzemeltetésük igen gazdaságtalan. Ennek ellenére bezárni természetesen nem lehet őket, mert meghatározott órákban a lakosság rendelkezésére kell állniuk — a különféle küldemények felvitelével, a kézbesítéssel és a telefon-szolgáltatással.

Kezdeményezésért csakis üdvözlölni lehet. Nem árt azonban tudni, hogy mindezeknek a szolgáltatásoknak a felvállalása rendkívül feladat, többletterheket ró a postásokra. A posta állítja: dolgozói jól felkészült, tanult, képzett szakemberek, és így, ha a partnereknél gondosak, pontosak és megbízhatóak lesznek, igen jól jár az új szolgáltatásokkal a lakosság.

A felmérés részletei — 680 kis formájú postahivatalnál — azt is kimutatták, hogy a belső dolgozók 20 százalékának teljesítménye 4 óra, 13,8 százalékának 5 óra, 20 százalékának pedig 6 óra — a napi nyolc órák munkaidőből. Megállapították a szakemberek azt is, hogy a tényleges munka 50 százaléka elszámolási, adminisztratív tevékenység. Mindebből világos: a postán dolgozóknak van idejük arra, hogy

Kirkovits István, a Soproni Postaigazgatóság vezetője hangsúlyozta a tanácskozás után adott interjúban: — Az új szolgáltatások egyelőre csupán elgondolások. Megvalósításuk aprólékos részleteit, jogi következményeit, a lebonyolítás technológiáját most kell majd kidolgozni. Bizunk abban, hogy a társcegek is rugalmasak lesznek, és így az 1983-as esztendő első felében fokozatosan megkezdődhet a kibővített postaszolgálat főpróbája.

Mindehhez a magam részéről csak annyit fűznék: már az elgondolás is dicséretes, hogy a posta a lakosságért nemcsak a megszokott módon, hanem új utakat keresve is megpróbál buzgálkodni.

Sindulár Anna

Életbe lépett az új munkavédelmi szabályzat

A munkavédelem, a dolgozók védelme nemcsak a szakszervezetnek, mint érdekvédelmi szervnek fontos feladata, hanem felelősséggel tartozik ezért minden szakvezető is. Nem tetszés szerinti tevékenység, egyértelművé tesszük a munkavédelmi szabályzatban leírtakat.

Az elmúlt hónapokban a szokásosnál sokkal többet lehetett hallani erről a témáról. Ennek oka: a Miniszter-

tanács 47/1979. számú rendelete előírta, hogy új munkavédelmi szabályzatot kell készíteni. Dr. Bella Máriával, a vezérigazgatóság szociálpolitikai ügyosztályának vezetőjével arról beszélgettünk, miért vált ez szükségessé, milyen munkát igényelt a posta illetékes szakembereitől, milyen lépések változásai vannak benne, és végrehajtásában mik a legfontosabb feladatok.

Egységes előírások

A világban, a népgazdaságban végbement jelentős változások, a tudományos-technikai haladás indokolta a munkavédelmi előírások rendszerének, szerkezetének és tartalmának korszerűsítését. Jogos igény volt, hogy a termelőberendezések országok közötti szabad áramlását segítse a munkavédelmi előírások egységesítése, legalábbis egymáshoz közelítése, elsősorban a szocialista országok egymás közötti forgalmában.

A minisztertanácsi rendeletet követően a tervezett-nél hosszabb időszak alatt jelentek meg a különböző miniszteri utasítások, melyek az irányításuk alá tartozó vállalatokra, intézményekre, illetve egyes szaktevékenységekre vonatkozóan adtak részletes útmutatást. A közlekedés- és postaügyi miniszter rendelete 1982 elején jelent meg, ezt figyelembe véve, ennek irányelvei alapján kellett elkezdünk a munkát.

Mikor készült a posta legutóbbi szabályzata?

Nyolc évvel ezelőtt. Tehát a Minisztertanács rendeletétől függetlenül is idősebb lett volna a postánál ezzel a kérdéssel foglalkozni. Sokat változott ez idő alatt a posta technikája, technológiája, új szolgáltatások léptek be, s az sem lényegtelen, hogy a szakembergárda is jelentősen cserélődött. Sok a külföldről vásárolt berendezésünk. A különböző országokban mások a szabályok. Hogy egy példá-

val érzékeltessem: a solti adóüzembe helyezésénél nem kevés gondot okozott, hogy az utolsó pillanatban kellett egyeztetni a munkavédelmi követelményeket. A szabályozás új rendszere arra törekedett, hogy ezeket az ellentmondásokat feloldja.

Mi az, ami alapvetően új a szabályozásban?

Egy-egy új berendezésnél, technológiánál a gépkönyvben, művelettervben, technológiai utasításban a műszaki jellemzők leírása mellett meg kell határozni a munkavédelmi követelményeket is. A szabályzat az ezen túlmenő kérdésekben intézkedik. Elsősorban azt tartalmazza, hogy a vezetőknél, a munkásoknál gondoskodniuk a biztonságos munka feltételeiről. Nagyon komolyan meghatározza a vezetés minden szintjén, kinek mi a feladata. Az ellenőrzés mikéntjét is tartalmazza, mely a postai ellenőrzés rendszerére épül. Például a vezérigazgatóság felügyeleti ellenőrzéseinek munkavédelmi szempontból is minősíteni, mondhatni osztályozni kell a közép-fokú postaszerveket. Ez hasonlóképpen továbbmegy minden szinten. A közép-fokú szervek munkavédelmi szemléket tartanak végrehajtó szerveiknél, az utóbbiak pedig saját területükön, ez már azonban nem minősítés, hanem gyakorlati célja a hibák felderítése, s annak meghatározása, mit, mikorra, hogyan kell megoldani, s ki ezért a felelős.

Szerkesztés éjjel-nappal

Január 1-től hatályba lépett az új munkavédelmi szabályzat. Ezt azonban óriási munka előzte meg.

At kellett tekinteni a korábbi szabályzatot, a módosításokat, a különböző öv rendszabályokat, amelyek tavaly hatályukat veszítették, a szabványokat, a technológiai utasításokat, hogy hol mincse-nek még beépítve a munkavédelmi követelmények, ugyanis ezeket pótolni kell június 30-ig. Ezeket a tapasztalatokat egybe kellett vetni az élet igazolta gyakorlati tapasztalatokkal. Meg kellett keresnünk a szabályozatlan területeket, a fehér foltokat.

A gyűjtőmunkában csaknem az egész munkavédelmi szervezet részt vett. A hatalmas nyersanyag áttekintésére, megvitatására, szűrésére szeptember közepén három napra bezárkóztunk a balatonfenyvesi üdülőbe.

A hosszúra nyúlt nyár kedvezett a tanácskozáknak.

Nem volt időnk arra, hogy az időjárásra figyeljünk. Keményen dolgoztunk. Nygyvenen voltunk. Részt vettek ebben a munkában szakszervezeti munkavédelmi aktivisták is. Jó volt tapasztalni, hogy a célt az emberek mi mindenről képesek lemondani. Zokszó nélkül vállalta mindenki, hogy vacsora után is folytassuk a munkát. Ez az első nyersanyag mintegy 400 oldal volt. Az is célunk volt, hogy amennyire lehet, rövidítsünk. A vita eredményeként töröltünk belőle, de bekerült az új dolgok is, módosítottunk, végül is 280 oldalnál kötöttünk ki, mellékletekkel együtt.

Következő lépésként a különböző szintű egyeztetések következtek. Véleményeket, javaslatokat kértünk a vezérigazgatóság szakosztályaitól, a közép-fokú postaszervektől, hogy az anyag minél széle-

Továbbá, ügyosztályunk két dolgozója nemrég van ebben a munkakörben, ezért a tapasztalatot lelkesedéssel és sok egyébbel kellett pótolniuk. Igénybe vettük egy nyugdíj-sunk segítségét is, aki sok évig volt a posta munkavédelmi főfelügyelője. A téma újszerű megközelítést igényelt, esetenként ez is nehézsége-

Hátravannak a függelékek

Mikor?

Október végére. Mi azonban ezzel nem tekintjük befejezettnek az ügyet. A következő lépés a központosított függelékek elkészítése, amelyek a különleges feladatokat tartalmazzák. Eredetileg azt tűztük ki célul, hogy az új szabályozás kerüljön közelebb a gyakorlati élethez. Ez azonban szaporította volna a függelékek számát szabályozandó kérdéseket. Ugyanakkor a postaszervek részéről elemi erővel merült fel az a kérdés, hogy az azonos vagy a csaknem azonos tevékenységekre legyen egységes eljárás az egész országra vonatkozóan. Ezért a szabályzat viszonylag sok kérdést központosít szabályoz, a függelékekbe elsősorban a végrehajtás gyakorlati módjainak meghatározását utalja.

Egyik nagy vitát kiváltó téma volt a védőruhák, védőeszközök egységesítése. A dolgozók jogos igényeit, a munka követelményeit figyelembe véve központosítva meghatároztuk ezt a kérdést, de a függelékekben kell pontosan leírni, hogy bizonyos munkakörökben, tevékenységeknél milyen-fajta védőeszköz juttatása szükséges.

Munkavédelmi képesítés

Milyen feladat vár még megoldásra?

Új dolog, hogy a szabályzat bizonyos szervezeti változtatást is tartalmaz, amit végre kell hajtani. A közép-fokú postaszerveknél önálló munkavédelmi csoportokat kell létrehozni. Erre azért nem adunk határidőt, mert elhamarkodni nem szabad, személyi feltételei vannak. Nagyon komolyan, meggondoltan kell kiválasztani megválni a vezetésre legmegfelelőbb embert. A munkavédelmiek eddig a munkaügyi osztály keretében előadóként dolgoztak. A vezetői kinevezésnek képzettségi és egyéb feltételei is vannak. Nem dűlünk felsőfokú végzettségű munkavédelmi káderekben. A posta egész területén körülbelül huszonöt vannak, de ők sem mind munkavédelmi munkakörben dolgoznak. Egyébként ez nem baj, mert én valom – akkor jó a munkavédelmi helyzet, ha ez a tevékenység szerves része a szakmai munkának. Ez azt is jelenti, hogy a szakismeret bizonyos területeken elengedhetetlen. Például a tervezés, a beruházás folyamán vagy egyes veszélyes berendezések irányításánál. Ha ilyen helyeken dolgoznak felsőfokú végzettségű munkavédelmi szakemberek, az nem fénytűzés, hanem jól megterülő befektetés. Az a törekvésünk, hogy műszaki szakembereink szerezenek felsőfokú munkavédelmi szakképesítést, kiegészítő szakmérnöki diplomát. Az ilyen beiskolázásokat már korábban is szorgalmaztuk, csak akkor járultunk hozzá ilyen munkakörbe való beállításukhoz, ha vállalták a képesítés megszerzését. Ez számunkra biztosíték. Persze emellett kapunk kívülről is igyekszünk szerezni jó szak-

kel, összekocanásokkal járt, de végül is mindig sikerült helyükre rakni a dolgokat. Köszönjük a segítőkészséget a sokszorosításokhoz, tudjuk, hogy az ilyen nagy terjedelmű anyagokat nem szívesen veszik, mi pedig ráadásul azonnal kértük. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy határidőre elkészülhettünk.

Milyen segítséget kapnak a közép-fokú szervek a függelékek elkészítéséhez?

A munkavédelmi szabályzat melléklete irányelveket ad ehhez. Már mindenütt hozzáfogtak elkészítésükhöz. Április 1-től kell hatályba lépniük. A munka koordinálása, segítése és az egységes szemlélet kialakítása végett február első hetében – már a nyersanyag birtokában – konzultációt tartunk Fenyvesen. Témakörönként vitatjuk meg a tervezetet, s alkalom nyílik az aggályok elmondására, az egységes álláspont kialakítására. Elképzelhető, hogy – mivel nincs mindenütt kellő gyakorlat – lesznek, akik több segítséget igényelnek. Természetesen egyenlőre is rendelkezésre állunk, de ez a szervezett forma hatékonyabb lehet. Az elhangzó kérdések esetleg másokat is figyelembe lehetnek olyasmire, amire különben nem is gondoltunk.

Kik vesznek részt a konzultáción?

Azon múlik, hogy mennyi helyet kapunk az üdülőben. Szeretnénk, ha ebbe a munkába is bekapcsolódna a szakszervezeti aktivisták.

embereket, néhány jó példa már akad.

Milyen partnerek a szakszervezeti aktivisták?

A szakszervezeti tisztviselők részére a SZOT rendszeresített hathónapos tanfolyamot. Az itt szerzett szakismeret elegendő ahhoz, hogy az aktivista ebben a munkában megfelelő partner legyen. A szakszervezet nagy súlyt fektet a képzésre, ezért tartott Szegeden január közepén országos munkavédelmi aktivistaképzést. Tájékoztató hangzott el – és konzultáció volt – a munkavédelmi szabályzatról, továbbá megváltozott jogkörükről. Szerepük növekedését, munkájuk nagyobb elismerését az is mutatja, hogy igazolványt kapnak.

Miben látja ennek jelentőségét?

Tapasztalatból mondhatom, hogy ott jó igazán a munkavédelem, ahol a szakember és a szakszervezeti aktivista között olyan szoros a kapcsolat, hogy minden lényeges kérdésről megfelelő információval rendelkeznek. Hisz egy célért dolgoznak mindketten, csak más megközelítésben. Természetesen a szabályzat azt is előírja, hogy milyen feladatokba kell mindenképpen bekapcsolni a szakszervezeti aktivistákat. Ha azonban ezenfelül minden napos az együttműködés, az csak hasznos lehet.

Kettős haszon, ami végül is népgazdasági szinten jelentkezik. Ha a dolgozó munkakörülményei megfelelőek, érzi a szükséges védelmet, jobb légkörben eredményesebb munkát végez. A postaszervezői felelősök a feladatok elvégzéséért, s amennyiben ehhez jobb feltételeket teremtenek, jobbak az eredmények, őket is elismerés illeti. S elérhetővé válik a végső cél: a postai szolgáltatások minősége javul, a lakosság elégedettebb.

Szemléletváltozásra van szükség

A munkavédelmi szabályzatban sok minden van, amihez pénz kell, s erről gondoskodik is a posta. Az elmúlt években óriási beruházások történtek, melyek nemcsak a postai szolgáltatások színvonalát emelték, hanem a

s öntevékenyen cselekedni olyan dolgokban, melyek nem pénzügyesek. Érdekes képet kapunk, ha postahivatalokat összehasonlítunk. Vannak elhanyagoltak, piszkosak, barátságatlanok, ott a dolgozók is kedvetlenek, robotolnak. De olyanok is vannak, amelyekben a dolgozók otthonossá teremtik munkahelyüket, saját hímzésű kázmunkákkal, saját nevelésű növényekkel teszik barátságossá a hivatalt; itt az emberek is mások, mosolygósak, jókedűek. Mindenki a saját területén legyen önmagával és másokkal szemben igényes, s akkor már sokat tett.

Szemlélet... De sokat szoltunk már erről lapunk hasábjain!

Igen, a munkavédelmi szabályzat is összefügg a szemlélettel. Nem mindegy, hogy valaki időnként kipipál egy-egy pontot, vagy mindennapos munkájának szerves részévé válik a munkavédelemmel való törődés. Nem a veszélyes üzemek okozzák például a nagyobb gondot, mert ott jobban érzik a felelősséget, jobban figyelnek mindegyre. Ott keletkezik baj, ahol közömbösség van, ahol lebecsülik a munkavédelmet. Ahol csak apróbb dolgokat kellene észrevenni, de ezek mellett szótlanul elmennek. Pedig az ilyen apróbb kellemtelenségeket, hibákat könnyebb megszüntetni, csak egy kis akarat kellene hozzá. Ahogyan az otthonunkban, a munkahelyünkön is sok kis dolog befolyásolja a közérzetet. Csak észre kell venni, hogy mi a bántó, amin segíteni lehet. S ebben a „felderítő” munkában részt vehet a szakvezető, a szakszervezeti tisztviselő, s valamennyi dolgozó, mert mindannyiuk érdeke, hogy jó légkörben, környezetben dolgozzanak.

Egy nyelven beszélünk

Azzal kell kezdenem, hogy a munkavédelmi szabályzat megszerkesztése és kiadása nem a szakszervezet, hanem a posta feladata volt, tehát mi ebben csak segítséget nyújthattunk. Mivel azonban a szakszervezeti munkavédelmi apparátusnak igen kiterjedt ellenőrzési és intézkedési joga van, igyekeztünk is messzemenő segítséget nyújtani a szabályzat elkészítéséhez, hogy ez összhangban legyen a szakszervezeti munkavédelmi aktivisták működésének irányelveivel. Bella Mária ügyosztályvezető a vele folytatott beszélgetés során jóformán mindent elmondott már az ebben a munkában tanúsított együttműködésről, ezt igazán csak apróságokkal tudom kiegészíteni.

Segítséget elsősorban azzal adunk a vezérigazgatóságnak, hogy rendelkezésére bocsátottuk a tervezet összeállításához szükséges OMB- és SZOT-határozatokat, s elmondtuk legfrissebb tapasztalatainkat. Ezenkívül az egész munka folyamán fenntartottuk az élő kapcsolatot, s nemcsak hogy jelen voltunk a balatonfenyvesi háromnapos megbeszélésen, hanem tevőleges részünk volt a megszervezésében is.

Magam is rendkívül hasznosnak ítélem az itteni, éjszaka nyúló vitákat, ugyanis itt kristályosodtak ki az olyan fontos részletek, mint a munkavédelmi szervezet felépítése, hovatartozása, a munkavédelmi vezetők besorolása, hatásköre, az oktatás és vizsgáztatás rendje, a vezetői részvétele a munkavédelmi szemlében, a szakszervezeti és a szakmai részvétel a beruházásokkal kapcsolatos szakképzési üléseken, az egyéni védőeszközök, védőfelszerelések munkakörökre való előírása, meglétük és használatuk ellenőrzése. Hosszasan sorolhatnám még az itt megbeszélte kérdéseket. Hogy ez a munka mennyire alapos volt, azt az is bizonyítja, hogy amikor a központi vezetés munkavédelmi bizottsága az

Ennek megvalósításához nem elegendő egy munkavédelmi szabályzat.

Ehhez élővé kell tenni a munkavédelmi szabályzatot, megismerni és megérteni. Az elfogadtatáshoz, a végrehajtáshoz ez kell. Mit tudunk mi ebben tenni? Az idén megrendezzük a vezetők munkavédelmi oktatását és vizsgáztatását. Ez különben ötévenként kötelező, tavaly lett volna esedékes, de 1983-ra halasztottuk, hogy már az új szabályzatból vizsgáztassunk, s ezzel „kényszerpályára” tereljük a vezetőket. Ezt az oktatást minden vezetői szinten megtartjuk. Addigra már a függelékek is elkészülnek. Elsősorban tőlük várjuk, hogy a szemléletet továbbvigyék. A szakszervezeti aktivisták szegedi konzultációja is bizonyára hozzájárul ahhoz, hogy a dolgozók körében téma legyen az új szabályzat új szelleme.

A legfontosabb és leg-hosszantartóbb feladat a szemléletformálás. Még vannak, akiknek meg kell tanulniuk látni, hogy ez jelentős dolog, mi miért történik, s ha ezt megértik, a befektetett energiát sem fogják feleslegesnek tartani. Érezni fogják, hogy megtérül számukra abban, hogy a kollektíva egészsége, kellemesebb körülmények között dolgozzanak, aminek kihatása van a légkörre, a hangulatra, a munkára.

Már az eddigiekben is meg lehetőségek szövegeit a szakszervezet közreműködéséről, mindemellett megkérdeztük Kiss Lászlót, a Postások Szakszervezetének munkavédelmi főfelügyelőjét, miképpen igyekeztek közrehatni abban, hogy olyan munkavédelmi szabályzat készüljön, amely megfelel a korszerűség általános követelményeinek és kielégíti a különleges postai igényeket is.

itt kialakított tervezetet újból megvizsgálta, már csak finomításnak nevezhető módosításokat tudott javasolni.

Miután a múlt év vége felé az elnökség is jóváhagyta az új munkavédelmi szabályzatot, és ebben az évben már e szerint kell dolgoznunk, jó előre gondoskodtunk arról, hogy a szakszervezeti munkavédelmi felelősök és a testületeknek is segítséget adjunk ez irányú munkájukhoz. Ehhez külön kézikönyvet adtunk ki, amely tartalmazza mind feladataikat, mind jog- és hatáskörüket. Ugyancsak a témában való jártasságukat igyekeztünk erősíteni a közép-fokú postaszervek szakszervezeti munkavédelmi felelőseinek – Bella Mária által is említett – szegedi egyhetes tanfolyamán.

Február elején a vezérigazgatóság összehívja a közép-fokú postaszervek munkavédelmi vezetőit a függelékek készítésével kapcsolatos megbeszélésre. Mi is jelen leszünk, s arra ügyelünk, hogy az egységes postai szemléleten felül a szakmával közös nyelvet használjunk.

Sok mindent leírtak az új szabályzatban, aminek végrehajtása kötelesség és felelősség. A nagy gonddal, szakmai felkészültséggel, tapasztalattal, tudományos igényteléssel készült munka eredménye útmutatás a mindennapi tevékenységhez. Átmenetileg talán újdonságaival többlet-erőfeszítést igényel, de végeredményében bizonyára hasznos segítőtársa lesz mindenkinek, akinek a munkavédelem kötelessége és szívegye. S fel kell fedezni benne azokat a gondolatokat is, melyek nem jelölnek meg határozott feladatokat, de arra ösztönöznek, hogy minden területen öntevékenyen igyekezzenek javítani a munkafeltételeket, a munkakörülményeket, hisz a munkavédelem munkavédelem, a dolgozók védelme, az embert szolgálja. S tegyük meg mindent egymásért, amelyben önmagunk is benne vagyunk.

Bánhidai Éva

Dicséret, bírálat, köszönet a PMK-nak

Tavaly nyáron, az új köz-művelődési évad indítása előtt a Postás Művelődési Központ vezetősége elhatározta, hogy rendbe teszi az intézmény címanyagát. Havonta több mint háromezer műsorfüzet, több száz meghívó, értesítés, tájékoztató megy ki tőlünk rendszeresen, s ez alighanem egyedülálló nagyságrend ezen a szakterületen. Célszerűnek látszott, hogy utánanézzünk, vajon pontosak-e a listák, nyilvánított címeink, tehát eljuttanak-e küldeményeink a címzetekhez, s ők valóban igénylik-e, felhasználják-e értesítéseinket.

Borsó a falra

Bár nem tárgya ennek az írásnak, mégis szeretném felhasználni az alkalmat egy súlyos gondunk közzétételére, amely szintén a címlistánk megújításával kapcsolatos. Körlevelet küldtünk a fenti okokból még az ősz elején minden postai intézmény, üzemi és hivatal vezetőjének, kérve a jelenleg náluk működő szocialista brigádok névsorát és címét. Sok olyan kisebb létszámú hivataltól is kaptunk választ, amelyiknél nincs ugyan brigád, de azért szeretnék fölntartani a kapcsolatot a művelődési központtal. Annál szomorúbb, hogy csaknem száz címzettől egyáltalán nem érkezett válasz, köztük olyan nagy üzemekből, mint a Központi Hírlap Iroda, a Belsőváros, a József Távbeszélő Üzem vagy az Óbuda és a Zuglói központ. A száznál jóval több postahivataltól közül mindössze húsz (!) küldte el a listát, s ebben nincs benne például a 70-es és a 72-es sem. Szegény brigádok november óta ezért hiába várják küldeményeinket, pedig közülük nem egy rendszeres rejtvényfejtő vagy látogató volt addig. Reméljük, az idei kulturális vállalkozás felajánlása előtt ráveszik munkahelyi vezetőiket, hogy küldjék meg nekünk a teljes, jelenleg érvényes névsort.

Minden érdekelt

Október havi híradóinkhoz külön mellékletet tettünk az

egyéni címlistákra szereplő több mint nyolcszáz címre küldött borítékba. Levélben kértük, hogy a mellékelt, megcímezett postaszolgálati levelezőlapokon írják meg nekünk: igénylik-e továbbra is híradóinkat, s milyen témájú, jellegű rendezvényekről küldjünk nekik külön értesítést, meghívót. Attól kezdve ösztönölték a válaszok; csaknem fél-ezer lap jött vissza. A levelezőlapok kedves soraiból nyilvánvalóvá vált, hogy helyes volt a kezdeményezés: tisztázta a valóságos helyzetet, félreértéseket oszlatozt el, s új szempontokat adott további munkánkhoz. Nem hiányzott a válaszból a dicséret, a bírálat, az őszinte hála sokféle megnyilvánulása. Néhány levélből örömteli családi eseményről, olykor tragédiákról értesülhettünk.

Hadd nyújtsunk át most olvasóinknak ebből a csokorból néhány különlegesen szép, ritka, érdekes, kedves virágot. S mert nincsen rózsza tövis nélkül — tessék rá felkészülni, hogy egy-egy tűske is belekerülhetett a borítékba.

„Igen, igényt tartok a Híradóra, és mindent nagyon-nagyon köszönök. Szívélyes üdvözléssel!” — írta Gy. Pálné Budapestről, sorolva az öt érdeklő „néhány” témát is: „Zenebarátok köre, múzeumbarátok köre, pódiumrendezvények, irodalom és zene, szimfonikus zenekar (bérlet van), színház, kiállítás...” Ugyancsak hat-nyolc érdeklődési területet sorolt föl válaszában A. Sámuel, Cs. Vilma és még sokan mások. Gy. Lászlóné tömören fogalmazott: „Minden rendezvényre szívesen járok.”

Nagyon szépen köszönöm

Kaptunk ennél még szűkszavúbb válaszokat is. Jó néhány levelezőlap kizárólag a feladó nevét és címét tartalmazta. F. Terézia még egy szót írt rá: „Igen” — és kétszer aláhúzta. T. Zsuzsanna a lapon keresztbe, nagy betűkkel írta: „Köszönöm!”, és szintén aláhúzta. Az „ellentáborban” is akadt szófukar feladó, aki

azt húzta alá, hogy „Nem kérvünk!” hozzáfűzve azért, hogy „üdv.: F. J. né.”... A legtöbb lemondást betegséggel, idős korrall indokolták. Találtunk még szomorúbb megnyilatkozást is: „Értesítem, hogy férjem, H. J. postavez. főfelügyelő elhunyt, így a Híradóra a továbbiakban nem tartok igényt. Özv. H. J. né.”

Érdeemes szó szerint idézni az egyik legmeghatóbb levelet: „Tisztelettel értesít (sic!) Önöket, hogy egészségi állapotom miatt nem tudtam már 2 éve részt venni a rendezvényeken, ti. rosszul látok, szürkehályog van a szememen, ez év májusában megoperálták, azóta jobban látok valamivel, de nem tökéletesen, este bizonytalanul közlekedem. Elnézést kérek, amiért erről nem értesítettem Önöket (!), nagyon szépen köszönöm azt a sok múzeumlátogatást és előadást, amiben részem volt az Önök társaságában. Sajnos, most erről le kell mondanom. Mindenkint szeretettel üdvözlök, és jó egészséget és jó munkát kívánok mindnyájuknak... sok-sok szeretettel: K. Ferencné.”

Akadnak, akik annak ellenére sem mondanának le a Híradóról, hogy a művelődési központba nem tudnak eljutni: „Levelükre válaszulva közlök, hogy én, B. né. Rákócseresztúron szoc. otthonban vagyok, és sajnos, járóképtelen, így rendezvényeiken nem tudok részt venni, de azért kérem, hogy a tájékoztatójukat továbbra is küldeni szíveskedjék” havonta. Szíveségüket előre is köszönöm, tisztelettel...”

Barátok, családtagok

B. Lajos 78 és fél éves kora, valamint közbejött családi események (halálesetek) és operációk rovására írja, hogy sokáig nem jelentkezett, de levélben eldicsekedett vele, hogy „a természetjáró szakosztályban ma 44-dik idei túrámat abszolváltam és a 8-dik TMK-aranyért küzdök. Nehogy a túrázás abbahagyása után ne legyen közöttünk kapcsolat, kérem a további Híradók megküldését...”, közli ezt az ezüstjelenyves szövetségi túrávezető „Kedves Barátok, családtagok

taim!” megszólítás alatt, hozzátéve: „Így szólítottam Önöket, miután évekként előtt (ifjabb) rendszeresen látogattam előadásait, különösen dr. Káldor Jánoséit és a kiváló földrajztanárait (vetítéssel)...”

„Kérem a műsorfüzetet a továbbiakban is megküldeni, mert ez az egyetlen kapocs, amely által értesülhetünk a postai rendezvényekről. Összinté szívvel: T. László és neje” — így szólt egy másik levél. S. Gyuláné 83 éves kora ellenére ragaszkodik a nyugdíjasklub rendezvényeire való eljárás-hoz... „Legelőbb szeretném megköszönni a figyelmet és a törődést. Eddig is rendkívül jólesett, de mióta egyedül maradtam, még inkább igénylem ezt a családot, a „Postás családot”. Ez év januárjában vesztettem el a férjemet. Ő is postás volt!” olvashattuk A. Gyuláné lapján.

Néhány „helyreigazítás”: „Kérjük a Híradót, de csak 1 példányt, mert rendszeresen kettőt kapunk.”... az a kérés, hogy az új nevemre küldjék csak a Híradót: N. né V. E.” „S. Hugóné nem létező személy, szíveskedjenek törölni. Tisztelettel: S. Lajosné.”

Nemcsak postások

„Nem vagyok postás dolgozó, de a Szimfonikus Zenekar bérletese 1963 óta, sok örömmel. Akkor kis gimnazista lányom a zenekar értékes, szép koncertjein ismerkedett meg a zenével, s szeretete meg azt. Pár év múltán pedig unokám jár velem” — olvashattuk N. Józsefné meleg sorait. Sokan írták le, hogy most terhesek, szeretnék a Híradó rejtvényeit fejteni; vagy hogy közben kisgyermekük született, s őt is hozná a tízen aluli klubjának programjaira. Kaptunk választ lapszerkesztőtől, tanácsagoktól, lakóbizottsági felelősöktől, akik mindennapi vagy társadalmi munkájukban szeretnék továbbra is hasznosítani Híradóinkat.

A leveleket ezúton is köszönjük, s igyekezzünk a bennük foglaltakat megszívlelve tovább dolgozni, régi és leendő látogatóink meglegedésére, örömére.

Várkonyi Ferenc

Szépséget keresők

Ma irigy természetem lenne, akkor legjobban a Benczúr utcában levő Postás Művelődési Központ épületében működő Zilahy György képzőművészeti stúdió tagjait irigyelném. Nemrég ugyanis módját ejtettem, hogy bepilantsak életükbe. S mit tapasztaltam? Azt, hogy akik ott dolgoznak, rajzolnak, önfeláldozóan áldoznak magukat a pillanat élményének, azok mind tudatára ébredtek tulajdon, velük született művészi hajlamuknak, kezűgyességüknek. Most láttam csak, hogy a rajzolás mennyire merőben vizuális élvezet. Ilyen helyen nincs bánatlavina, mellőzéskomplexus, mint ami oly sok prózai munkahelyen előfordul. A rajzolás szórakozás, pihenés, egy szóval: öröm. Ha nem szórakozva dolgoznak, akkor munkájuk nem is lenne jó. És mindegyikben benne él a vágy, hogy a lehető legjobbat adja. S ez érezhető a terem hangulatán, szinte benne vibrál a levegőben.

Minden művészi tevékenység, így a rajz is, megszabadít a szomorúságtól, az elszűküléstől, a magány érzésétől. Ez áldás, mert mi, emberek roppant találmányok vagyunk életünk elrontásában, de itt, a művelődési házban más a helyzet. Itt még a leggyakorlatlanabb kis amatőr művészek is külön élethelyeztet, mint esetleg céltalanul tengni-lengni el az időt valahol.

Amikor ott jártam, hogy végignézzek egy órát, művészeti vezetőjük, Topor András festőművész (a Képzőművészeti Főiskola festőszakát végezte el) a modell beállítását követően, megadva a kellő instrukciókat, hagyta a társaságot dolgozni. Majd később külön-

külön minden növendéke mögött megállt, figyelmesen megnézte munkáját, aztán kedvesen, halkán, hogy a többieket ne zavarja, magyarázta vagy kijavította az esetleges elrajzolást.

— Tanár úr, kik a legtehetségesebb tanítványai?

— Sok ügyes rajzoló van köztük — felelte —, de azért talán két fiatal művészt név szerint is megemlítek. Az egyik a nagyon tehetséges Kovács József, akinek rajzait gyakran közli a Postás Dolgozó is. Kitűnő grafikus lesz belőle. A másik a szintén kiváló tehetségű Erdős László, aki a honvédség dekorációs osztályán dolgozik mint grafikus.

— De legnagyobb öröm számomra az, hogy tanítványaink közül már egy párat fölvettek a Képző- és Iparművészeti Főiskolába. Ez nekünk nagyon komoly elismerés, mondhatnám azt is, hogy bizonyítvány, amelyet a magas művészeti intézmények arról állítottak ki, hogy az itt tanulóknak mégiscsak jó alapot nyújtunk. Ezek a főiskolára kerülő fiatalok később se lettek hűtlének hozzánk. Ha idejük engedi, vissza-vissza járnak rajzolni.

— Mi a véleménye arról, hogy van-e elkallódott tehetség? — teszem fel a sokat vitatott kérdést.

— Ha ezt egy művész kérdezné — mondja elkomolyodva Topor tanár úr, — természetesen azt felelném, hogy nincs. De, ha egy közösség tenné fel ezt a kérdést, akkor azt felelném, hogy van. Vannak elkallódott tehetségek. Minden tehetség megnyilatkozik, és akkor már az a felelős érte, aki előtt megnyilatkozott. Amint mondani szok-

ták, ha a szél a gyertyát elfújja, nem a gyertya felelős érte, hanem az, aki a gyertyát tartja.

— És miről lehet felismerni az igazi tehetséget? — firtatom tovább a kényes kérdést.

— Itt megint egy régi és nagyon találó megállapítással kell válaszolnom. A művészet egy székérhez hasonlítják. Ennek a székérnek az egyik kerek az érzékenység, a másik az ízlés, a harmadik a tudás, negyedik a fantázia. Ez a megállapítás természetesen minden művészeti ágra érvényes. Érzékenység nélkül (az élmények iránti fogékonyság nélkül) nem művész, hanem mesterember az illető. Ízlés nélkül giccsgyártó. Tudás nélkül dilettáns. Fantázia nélkül másoló. Tehát az említett székér négy kerekének együttese adja a tehetség áttűtő erejét. Ehhez még azt kell megemlítenem: a művészeti területen csak az képes elérni valamit, akinek ez a szenvedélye.

Megköszöntem a tanár úr szép gondolatait és megjegyeztem, hogy a világban, nálunk is és mindenütt nagy megbecsülés övezi a művészetet, és hogy a művészek nagyon érzékeny lények. El is mondtam két anekdotát, hogy bizonyítsam állításomat, amit a tanár úr olyan mosollyal hallgatott meg, hogy tudtam, ismeri őket.

Íme az egyik történet: Ifjabb Holbein német festő (1497–1543), amikor Angliába került, az angol előkelőségek arcképét festette. Egy-egy összetűzött egy angol gróffal, végül is a szemtelen arisztokratát a felingerelt festő letaszította a lépcsőn. A sárga letaszítottat meglepetéssel találta meg a király. VIII. Henrik királyhoz panasza. Az uralkodó így nyugtatta meg: — Mit tegyek, kedves grófom? Hiszen, ha jól meggondolom, hét közönséges parasztból bármely nap hét gróft csinálhatok, de hét

grófból itéletnapig se tudok egyetlen Holbeint összegyűrní.

A másik történet:

Whistler (1834–1908), a korabeli Amerikának legnagyobb festője, nagyon szellemes ember volt. Az arisztokratikus elegáns Whistler ráadásul hallatlan beképzett volt (joggal) és nagyon érzékeny. A nagy müncheni tárlat alkalmával még nem ismerték fel egészen Whistler művészetének jelentőségét (műveiben főleg Valesquez és a japán festők hatása érvényesült), a zsűri képeiért csupán II. osztályú éremmel jutalmazta. A művész köszönő levele így hangzott: „A nekem jutott II. osztályú kitüntetésért fogadják II. osztályú köszönetemet.”

E kis kitérő után megérdeklődtem, tulajdonképpen kik járnak a Zilahy stúdióba. Kiderült, hogy főleg fiatalokból áll ez a kis közösség, de látogatják a középkeresztály tagjai, sőt nyugdíjasok is. Fáradságot nem kímélve, van aki Óbudáról jön, de még Szentendréről is bejárnak hetente kétszer: kedden és szombat délután. Gyakran olyan sokan jönnek, hogy gondot okoz a férőhely. Pedig a terem nem is kicsi. Nem fedleknek meg a legifjabb nemzedékről sem. Az óvodások és kisiskolások részére mintázókört létesítettek, a gimnazisták részére pedig rajzkört.

Hála a jó szervezésnek, vezetésnek, és annak, hogy állítólag tehetséges nemzet vagyunk, az alsótárgozatos fiatalok részére kijelölt szobák is zsúfolásig megtelnek minden alkalommal. És ha nem is lesz mindegyik kicsi gyerekből vagy felnőttből világraszóló, új korszakot megnyitó nagy művész, de kétségtelül boldogabb, kiegyensúlyozottabb, főleg művészetet értő emberekké válnak.

Halmi Ida

Merre tart a klubmozgalom?

Postás ifjúsági klubok vezetőinek találkozója Budapesten

A fenti kérdésre másfél napig kerestük a választ. Volt olyan, aki lemondóan azt mondta: elsorvadóban van. Volt aki őszintén bevallotta: ha megfeszül, akkor sem tudja. Volt, aki csöndben csak annyit jegyzett meg: úgy érzi, a klubozás zsákutcaba jutott. Bizony, nem éppen megnyugtatók ezek a válaszok. Ezért is volt égetően szükséges a klubvezetők mostani összehívása. Aki tehetett, örömmel, bizakodóan, választ várt a klubvezetők mostani összehívására. Aki tehetett, örömmel, bizakodóan, választ várt a klubvezetők mostani összehívására. Aki tehetett, örömmel, bizakodóan, választ várt a klubvezetők mostani összehívására.

Nincs közös recept

— A klubokkal való rendszeres törődés, a postán belüli ifjúsági klubmozgalom, annak múltja, jelene és jövője mindig központi témája volt szakszervezetünknek — mondotta Somogyi Szabolcs, a Postások Szakszervezete kulturális, agitációs és propagandaosztályának vezetője, megnyitó beszédében. — A legfontosabb az, hogy megtaláljuk a mozgalom helyes irányát, kialakítsuk és ápoljuk a klubok közötti hasznos és eredményes kapcsolatokat.

Rámutatott, hogy a Postások Szakszervezete az ifjúsági kluboknak nemcsak tartalmi téren nyújt segítséget, hanem kézzelfogható anyagi támogatást is ad, s nem utolsósorban gondoskodik a személyi feltételekről.

Nagyon jól tudjuk — mondotta —, hogy sok klubunk nehéz helyzetben van. A posta létesítményei régiek. Sokszor az is gondot okoz, hogy egyáltalán megtaláljuk azt a helyiséget, amelyben egy-egy klub zavartalanul működhet. Nincs közös recept. Mindenkinél alkalmazkodnia kell a helyi viszonyokhoz, a helyi sajátosságokhoz. Központilag mi csak segítséget adhatunk. A nehézségeket mindenkinél magának kell megoldania. Fontos a nyíltság, nyitottság, s mindenekelőtt a változó idő figyelemmel kísérése.

„Miért nem jönnek be?”

— Klubtagjaim szemében én csak akkor vagyok jó, ha tudok horrorfilmet szerezni, megmenő diszkót.

— Ha értékes művészfilmet hozok a klubba, abban is csak a sextet keresik, s nem a mondanivalót.

— Amint készen kapnak, azt elfogadják. Ténni, semmit nem tesznek, nem dolgoznak érte.

— Otthon már mindenkinél van HiFi-tornya. Összejönnek a haverokkal, piálgatnak, nincs szükségük a klubra. Szervezhetek én oda akármit, akárkit.

— Ma már nemcsak a középgeneráció gúrcól, a fiatalok is. Melő után, aki teheti, szerez másod-, harmadállást. Hajtják a pénzt, s este a tévé előtt elalszanak a Stúdió '82-n. Vajon hová fér be az életükbe a klub?

Íme, a klubvezetők keserű kérdése. Ok jószándékúan terveznek, dolgoznak. Kezdetben nagy lendülettel, lelkesen. Aztán megkapják az első pofonokat. Ok mindent megtesznek. A lelküket is kiteszik a klubért. S egyszercsak döbbenet megállnak: „miért nem jönnek be az emberek?”

Vercseg Ilona, a Népművelési Intézet munkatársa, a klubmozgalom avatott ismerője vállalkozott arra, hogy e roppant összetett háttérű kérdésre válaszoljon. Vitaindító előadását a történelmi folyamat felvázolásával kezdte, mert a folyamatot, amelyben vagyunk, tudatosítani kell. Honnan jött, hol van, merre tart a klubmozgalom?

— A 60-as években — mondotta — történelmietlen lelkesedéssel azt hittük: még a mi életünkben felépül a szocializmus. Ma már mindenki tudja, hogy ez sokkal, de sokkal hosszabb időt követel. Akkor, amikor még mi csináltuk a klubot, rengeteget vitatkoztunk, mindenki elmondta a véleményét, alakított vol-

tunk. Egy sodró erejű demokratizálódási folyamat részesei. S nem passzív elsenvedők. Kialakítottuk sajátos „külön” kultúránkat, amely csak a miénk volt. Öltözködésekben, hajviseletben, mindenben. Igazi, kétirányú kommunikációt folytattunk egymás közt, de másokkal is, szinte az egész társadalommal.

— S mi van ma? — tette fel a kérdést Vercseg Ilona. — Ma a fiataloknak nincsen véleményük? Már nem akarnak összejönni beszélgetni? Ma már nincs szükségük egy helyre, a klubra, ahol nem célirányosan feladatot teljesítenek, mint egész életükben, hanem csak úgy vannak? — Nem így van ez. Meggyőződésem, hogy a klubra ma is szükségünk van a fiataloknak. No jó — kérdezhetitek: „de akkor miért nem jönnek be?” — Azért, mert elmennek, elmegyünk a lehetőségek mellett, mert mi is rosszul csináljuk.

— A fiatalok mindig „mások” akarnak lenni, s má nehezebb a „mássá levés”, legálabbis értéktelenebb. A társadalom bizonyos fokig elcsúszott az anyagi értékrend felé. Valódi célok devalválódnak a szemünk előtt: diplomás mérnökök állványozóznak, benzinkutasnak állnak a több kereset reményében. Ugyanígy cserélődtek ki a klubon belüli értékek is. A beszélgetések helyett előtérbe került a programcentrikusság. A klub — sajnos — szolgáltató intézménnyé vált. Maga is kis művelődési házra alakult. Meghatározták, az emberek közé szorították, beszabályozták. Mi a jellemző a mai klubokra? Az egyformaság, az uniformizáltság, a sematizmus. Még a műsorok is jórészerel azonosak, mert a klubokban körbejárnak. A klubvezetők címeiket cserélnék és engedélyszámokat. S akkor még azt kérdezzük: „miért nem jönnek be?” Hát ezért.

— Mégis mi a megoldás? Merre kellene haladni? Milyen is legyen az eszményi klub? Szerintem csakis olyan, amelyben a legfőbb cél az emberi szó, az emberi viszonyok létesítése. Amelynek nincsen igazi programja. Csak játék van, beszélgetés van, esetleg egy lemezjátszó vagy magnó. Ez a klub, bár kevésbé látványos, meggyőződésem, hogy sokkal nagyobb a haszna — fejezte be lendületes, vitát kavará előadását Vercseg Ilona.

A fölvezető kép mindannyiunk számára rokonszenves volt, de abban is megegyeztünk, hogy egy eddig programot kínáló klub máról holnapra nem alakulhat át beszélgetőklubba. Ehhez hosszabb időre van szükség.

Kell, hogy fontos legyen valahol

Buglya Sándor fiatal rendező filmje viseli a fenti címet. Ő maga is találkozik vendégeivel, részt vett a film közös vetítésén, majd mesélt nekünk forgatás közbeni tapasztalatairól, a filmbeli szereplőkről, munkájának visszhangjáról.

A vetítés után Vercseg Ilona intó szavát megfogadva, beszélgetni, ismerkedni kezdtünk. Főszereplővé vált „az emberi szó”, „az emberi viszonyok létesítése”. Elhatároztuk, hogy a jövőben kapcsolatainkat szorosabbra fűzzük, hogy gyakrabban fogunk találkozni egymással. Beláttuk, hogy gondjaink ismerete adhatja csak kezünkbe a továbblépés, a fejlődés kulcsát.

Az est hátralévő részében kedves meghívásnak tettünk eleget. A kis csoport az újonnan megnyitott ALKÜZ-klubba látogatott, ahol Nagy Ferenc KISZ-titkár közvetlen baráti szavál, bőséges vacsorával fogadott bennünket.

Másnap délelőtt a kissé fáradt csapat benyomását keltő társaság a BMK módszer-tárába látogatott. Ezzel az eszménnyel ért véget másfél napos találkozásunk, amelyről mindannyian úgy éreztük: valóban fontos, jelentős állomás volt a postás ifjúsági klubok életében. S hogy lesz-e folytatása? Rajtunk múlik csupán.

Tölg-Molnár Gábor

ÉV VÉGI MÉRLEG SOPRONBAN

Beszélgetés Csapó Vilmostal, a Soproni Postás Sportkör elnökével

Kettős sportsikerről számoltunk be a Postás Dolgozó múlt évi júliusi számában: a Soproni Postás Sportkör női kosárlabda-csapata bejutott az NB I-be, a labdarúgó-csapat pedig a területi bajnokság Bony-csoportjában szerepelhetett. A kitűzött cél, a remény az volt, hogy ez, az egész Magyar Postát is képviselő magasabb osztályban való szereplés ne tisztavirág életű legyen. Vége az őszi fordulónak és az 1982. évnék is. Hol tartanak most? Milyen sporteredményeket mondhat magának a sportkör? Erről kérdeztük Csapó Vilmost, a sportkör elnökét.

— Úgy mondhatnám, van jó és egy kevésbé jó hírem. Megszoktuk a nyílt, őszinte beszédet, kezdjük hát a rosszabbal! Tizenhat év után került az NB I-be a női kosárlabda-csapat. Tudtuk, nem lesz könnyű, megvolt az elszántság, a jó közösségi szellem, a győzni akarás, mégis mindez nem volt elég a jó szerepléshez. Így az őszi forduló végén a csapat az utolsó előtti helyen végzett; csupán egy győzelmet sikerült elérnie.

— Nyilván nem számítottak élvonalbeli szereplésre, hanem a biztos bennmaradás volt a kitűzött cél. Most ez is veszélyben van. Mi lehet a gyenge szereplés oka?

— Összetett dolog ez is. Négy okot említenék. Elsősorban azt, hogy nem sikerült a csapat tervezett megerősítése magas növésű, jó képességű játékosokkal. Így a csapat alacsonyabb játékosai nem tudták felvenni a versenyt a magasabb játékosokat felváltott ellenfelekkel. A szóba jöhető játékosok túlságosan nagy anyagi követelményeket támasztottak, ezt ha nehezen is, talán meg tudtuk volna adni, ezzel azonban a jó csapat-szellem került volna veszélybe. S mi ezt többre be-

csüljük. A másik ok a saját tornaterem hiánya. Az edzőseket három különböző, állandóan változó helyen tartják. Végeredményben nincs hazai pálya, s ennek előnyeit nélkülöznie kell a csapatnak. S ez nemcsak lélektani kérdés. Minden pályának mások a körülményei, a fényviszonyoknak a dobásoknál különös jelentőségük van. De nem közömbös a hőmérséklet, s a levegő páratartalma sem. Harmadik okként a rutin, a tapasztalat hiányát kell megemlítenem. Végül pedig hadilábon állt a csapat a szerencsével is. A kritikus mérkőzéseken éppen a kulcsberek nem játszhattak sérülés miatt.

— Az okokat nézve, azok nagyjából objektívak, tehát a tavaszi fordulóban nem nagyon várható változás. Mégis tudom, a csapatban mégis van némi remény a bennmaradásra.

— A papírforma szerint nincs sok esélye csapatunknak, azonban én is reménykedem. S ezt a csapat töretlen szellemére, a játékosok akaratára és képességeire alapozom, s bízom abban is, hogy a szerencse is mellénk áll. Meggyőződésünk, hogy a Magyar Posta kell, hogy képviselve legyen az NB I. női kosárlabda-bajnokságban. S erre jelenleg, és úgy látom a jövőben is, csak a soproni csapat látszik alkalmasnak. Ezt tudva mindent megteszünk a bennmaradásért.

— Azt hiszem, a labdarúgókról könnyebb lesz beszélni.

— Igen, róluk valóban jó hírrel szolgálhatok. A csapat a területi bajnokságban a 4. helyen áll az őszi forduló után. Ezt mindenki meglepetésnek tartja. Olyan nagy múltú csapatokat előztünk meg, sőt saját otthonukban is győzelmet arattunk, mint a

Győri Dózsa, a MOTIM, az Ajkai Alumínium és a MÁV-DAC. Bizonyára sok postásnak szereztek örömet, mikor a Népsport szalagcímével közzölte a Fűzfő elleni 6-0-ás győzelmüket, melyet idegenben értünk el.

— Veszprémben a területi bajnokságról kiadott értékelő összefoglalóból is kiténik, hogy a csapat idegenben jobban szerepelt, mint itthon. S ez ritkán esik meg.

— Ennek okát én a jó lélektani felkészítésben látom. A jó csapat-szellem, a vezetők szigorú és következetes elvárásai meghozták az eredményt. Szerencsésen találkoztak az egyesületi és a szakvezetők elgondolásai, kívánságai. S aki ezeknek a nem könnyű feltételeknek nem felelt meg, vagy azokat nem tudta vállalni, az továbbállt. Két, egyébként jó képességű játékos vált meg emiatt tőlünk.

— Nemcsak a hazai postás közönség előtt, hanem más- hol is népszerű a csapat. Azt hiszem, a sportszerű játékkal vívták ki ezt.

— Igen. S ezt dokumentálja is az értékelés, mely szerint nem állítottak ki senkit a csapatból. S mivel a közönség a gólnak örül legjobban, ide tartozik az is, hogy a Soproni Postásból Csontos egyedül 14 gólt lőtt, s ezzel alig maradt el a gólkirálytól. A közönség támogatása, a jó hazai pálya sokat segített. Gyakran ezernél is több szurkoló biztatta a csapatot.

— Az értékelés a Soproni Postást a meglepetés csapatának nevezi. Az újoncként várható-e további meglepetés a tavaszi fordulóban?

— Egyesületünk azt a feladatot szabtta a csapatnak, hogy az élményben végezzon. S erre meg is van a valószínűség és minden remény. Elbizakodottság nélkül, de magabiztosan készülünk a tavaszi idényre.

— A reményre az is jogosít, hogy megvan az utánpótlás is. Az ifjúsági és serdülő csapat az országos ifjúsági bajnokságban szerepelt. Milyen eredménnyel?

— Négy megyére kiterjedő területen játszott a csapat. Tizenhat közül a negyedik helyen végzett az őszi fordulóban. Ezt nagyon jó eredménynek értékeljük, azért is, mert itt nevelődnek azok a jó képességű játékosok, akik majd az utánpótlást képezik.

— Ritkábban hallunk a két másik szakosztályról, a teke-sokról és a természetjárókról.

— Pedig mindkettő megérdemelné az elismerést és a nyilvánosságot is. A tekecsapat három éve sikerrel szerepelt a Nemzeti Bajnokság III. osztályában. Jelenleg a harmadik helyen állnak. A jó

feltételek, a kiváló hazai pálya és a csapat küzdőszelleme reményt kelt arra, hogy dobogós helyen végezzenek. A bajnokságon kívül eredményesen szerepeltek a különböző kupákon, például a Postás és a Fertőtavi Kupán is.

— A természetjárásnak nagy hagyományai vannak Sopronban. Jelentősége napjainkban egyre nő, s ez átvezet a tömegsportokhoz is.

— Valóban, mondhatjuk, hogy a szakosztály tömegeket mozgat meg minden évben. 1982-ben nyolcvankét rendezvényünkön 1190-en vettek részt. Jórészt helyi túrákat szerveztünk, hiszen Sopron kimeríthetetlen szépségű környezete mindig új csodákat kínál. Voltak aztán hétvégi túrák, 8-10 napos szabadság-túrák, s a legizgalmasabb a három magas hegyi túra volt, 2000 méternél magasabb hegycsúcsok megmászásával. Érde-

kességéről is beszámolt a szakosztály örökifjú vezetője, Tarnay Oszkár: három munkatúrát is rendeztek. Ennek során menedékházakat tettek rendbe, például a Postás Forrásnál, a Hét Bükkfa turistahely körül pedig elültették a hét bükkfát. Ne csak a neve legyen meg! Az elmúlt évben ketten arany minősítést szereztek, ami az országos természetjárás legnagyobb elismerése. Ezenkívül tizennyolcra emelkedett az ezüst, huszonhatra a bronz minősítésű turisták száma. Ezzel a többi soproni szakosztályt megelőzték, s a Magyar Posta-n belül is bizonyára a legjobbak között vannak. Részt vettek a postás természetjárók miskolci találkozásán is, és egyik csapatuk 2. helyezést ért el.

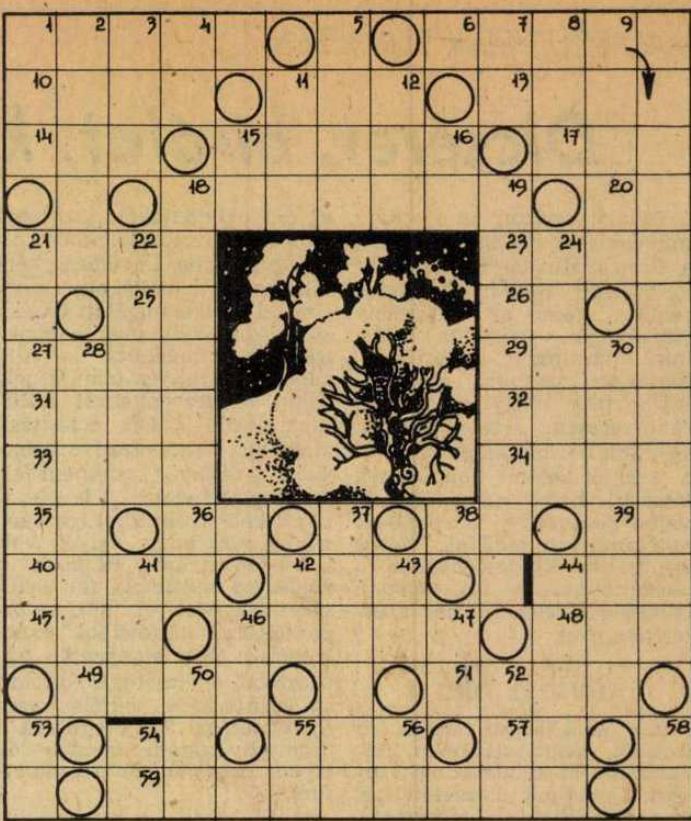
— A sportkör feladata a tömegsport ápolása is. Milyen nagyobb rendezvényeik voltak?

— A múlt év májusában jól sikerült kispályás labdarúgó-versenyt szerveztünk, amelyben női csapatok is szerepeltek. Száztizenhatan küzdtek és töltötték el a postás pályán kellemesen az időt. Novemberben tekeversenyt rendeztünk 68 játékos és sok szurkoló részvételével. A szak-szervezettel közösen az a célunk, hogy minél több postás dolgozóval szeretessük meg a mozgást, a sportolás örömeit.

— A beszélgetés végén mit mondana összefoglalónak a Soproni Postás Sportkör munkájáról?

— Mindenképpen jó évet zártunk. Bizakodva tekintünk az új év elé. Bízunk abban is, hogy minden segítséget megkapunk továbbra is a Magyar Postától, és sportolónk lelkesedése sem csökken. Akkor pedig az eredmény nem maradhat el.

Dr. Molnár Sándor

Az idei tél eddig nem bővelkedett hóban. Reméljük, a január ezt pótolja. Addig is segítünk néhány „havas” irodalmi mű idézésével.

VÍZSZINTES

1. A Szabadság a hó alatt című regény írója. 6. Erich Kästner műve. 10. Paradicsomi ember. 11. Iskola a gyerekek nyelvén. 13. Sovány, zörög a csontja. 14. Területi egység a fővárosban (röv.). 15. Frissítő. 17. Katedrális. 18. Jós-cédula. 20. Gyakran hallott intézmény névbetűi. 21. Gyalogos. 23. Gazdag, sűrű-e? 25. Rangjelzés. 26. Sporteszköz. 27. Római császár. 29. A függ. 9. hangszere. 31. Fémhuzal. 32... Árpád (költő). 33. Juttatna. 34. Ennek vidéke Amerikában található. 35. A rénum vegyjele. 36. Erdei állat. 38. Európai nép. 39. Szibériai folyó. 40. Mohamedán fejedelmi cím. 42. Bíró-sági ügy. 44. Irányítószáma 2862. 45. Ütlegel. 46. Fiókos szekrény. 48. Erdők, nyájak kecskelábú védőistene. 49. Erős megrázkódtatás. 51. Bevetetlenül hagyott szántóföld. 54. Tv-készülék betűjele. 55. Puszt. 57. Korjelzés (röv.). 59. Grimm-hősnő, párnájából hó-pelyhek hullottak.

FÜGGŐLEGES

1. Templomáról híres dunántúli község. 2. Folyó Közép-Európában. 3. Veszteség. 4. A mali légitársaság névbetűi. 5. Névelős járműpálya. 7. Növény része. 8. Vörös angolul. 9. Zene-kari tag. 11. Női név. 12. Csigafajta (ford.). 15. Az elítélt teszi. 16. Ragozott személyes névmás. 18. Királyok védelmezője. 19. Csajkovszkij-ballet, melyben a hópelyhek kórtáncot járnak. 21. Regénynek címe: Égő hó. 22. Itt ül a kisbaba. 24. Frissen szerzett pálcza (két szó). 28. Megéri. 30. Névnapja július 2-án van. 37. Szél Erdélyben. 41. Tejtermék. 42. Folyó Olaszországban. 43. Görög betű. 44. Kisebbedő. 46. Labdarúgóku. 47. Német te. 50. Ki oroszul. 52. Kevert gyí! 53. Építőanyag. 54. Sójajtás. 55. Repülőgépet betűjele. 56. Dupláza dunántúli város. 58. Növény.

Bánhidai Éva

Beküldési határidő: február 10.

Előző számunk helyes meg-
fejtése: Magellán, Jeremiás,
Égő titok, Emberek, Epizód.
Könyvtulajnyt nyertek:
Botlő Sándorné (Pannonhal-
ma), Hering Józsefné (Pécs-
vár), Szűcs Zoltánné (To-
kaj), Telek Andrásné (Isaszeg),
Varga Andrea (Győr).

Kétezer méter fölött

A Budapesti Testnevelési és Sporthivatal felügyelete alá tartozó tíz megkülönböztetett kezelt egyesület között az egyik legjobb nevelő egyesület a Postás SE. 670 utánpótlás-korú versenyzője van, s ez az egyesület tagságának több mint 70 százaléka. Tizenhárom versenyzője van, s ez az egyesület tagságának több mint 70 százaléka. Tizenhárom versenyzője van, s ez az egyesület tagságának több mint 70 százaléka. Tizenhárom versenyzője van, s ez az egyesület tagságának több mint 70 százaléka.

Az 1982. év eredményeit figyelembe véve kiemelkedik a torna- és a férfi asztalitenisz-szakosztály utánpótlása, de figyelemre méltó a kajak-kenu, a kerékpár, a tájfutó és a röplabda-szakosztály fiataljainak teljesítménye is. S a szép sikerek Kovácsai közül érdemes megemlíteni Benke Attiláné, Fenyvesiné Fedor Ágnes, Hamar Gábor, Kutas József torná-
ja, Jakus Imre, Liska Antal asztalitenisz-, Fejős István, Kindl László kajak-, Dömötör Sándor kerékpár-, Maácz Benedek, Korik Andor tájfutó- és Gerencsér Ferenc röplabdaedző nevét. Valamennyien nagy gondot fordítanak a szakmájukon felül — a szó szoros értelmében vett nevelésre.

Az 1982. év új fordulatot hozott a kiválasztásban. Az Oktatási Minisztérium a fellettes sportszervekkel egyeztetve rendezetben szabályozta

Élen a munkában és a sportban

az iskolák hovatartozását, s a kijelölt egyesületek együttműködési szerződést kötöttek velük, vállalva, hogy gondoskodnak a fiatalok sportolási lehetőségeiről. S ez kötelezettségeket ró az egyesületekre telephelyükön kívül is, és a PSE eleget is tesz ennek. Hol boylert szerelnek az egyesület, a posta dolgozói, hol pedig pályát építenek valamelyik iskolában, de ez így van rendjén.

A Postás SE a XIV. kerületben — valamint egy-két kiemelt sportágban más kerületből is — 17 iskolával kötött együttműködési szerződést. A tapasztalat azt mutatja, hogy erősödött a fiatalok aktivitása, és főleg az edzősekre rendszeresen eljárók száma növekedett szemmel láthatóan. Mindez visszatükröződik abban, hogy a versenyzők itthon és országhatáron túl is becsületet szereztek a Postás névnek. Trajánosz Andrea tornász és Leinwéber József asztaliteniszező ifjúsági Európa-bajnokságon szerepelt, Kozák Andrea, Ladányi Andreea tornász az Ifjúsági Barát-ság Versenyen volt tagja a 6. helyezett csapatnak. Külön kell említeni a kézilabdázó Szabó Annamária nevét, aki a második helyezést elért csapat játékosaként az IBV leg-

jobb kapusa volt, s meghívást kapott a világbajnokságra készülő felnőtt válogatottba is. Sajnálatos sérülése és műtétje gátolta meg abban, hogy nem lehetett tagja a szintén ezüstérmet elért felnőtt válogatottnak.

Hazai versenyeken a legjobban a tornász lányok és a fiú asztaliteniszesezők szerepeltek. Az előbbieket az olimpiai reménységek versenyén — minden korosztályban helyezést érve el — lettek elsősk, míg az utóbbiak az Országos Ifjúsági Kupán, valamint az utánpótlás „Tizek Bajnokságán” (Varga S.) értek el sikereket. A kajak-kenu szakosztály fiataljai még nem tudják a nagy egyesületek verseny-zőit megelőzni, azonban ez évi sikerüket az emeli a legjob-

bak közé, hogy ebben a szakosztályban fejlődve — évről évre előbbre lépve — 1982-ben négyen is aranyjelvényt ifjúsági minősítést szereztek.

Minden évben értékeli az egyesület az „élen a tanulásban — élen a sportban” verseny eredményét. A tornász-lányok az egyeduralkodók. Kitűnő tanulmányi eredmény mellé, felnőtt I. osztályú minősítést szerezve, ebben az évben is a legjobbak.

Végezetül egy igen lényeges dolog kívánczik a helyes nevelőmunka bizonyításaként a sorok befejezéséért. A fiatalok az itt eltöltött évek alatt megismerve és megszeretve a posta munkáját, itt helyezkednek el, vagy itt folytatják iskolai tanulmányaikat. Szám-talan eset bizonyítja, hogy a munkában is megállják a helyüket, tehát számítani lehet rájuk káderutánpótlásként is. A mi esetünkben már ezért is érdemes az utánpótlásneveléssel kiemelten foglalkozni.

Rupnik Károly

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja.
Szerkesztőség: Budapest, XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14., 1406
Felolós szerkesztő: BENDA ISTVÁN
Telefon: 428-777.
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest, XIII., Váci út 73. Telefon: 497-950.
Levél-cím: Budapest, Postafiók 43., 1553
Egyszámúszám: MNB 215-51628
Felolós kiadó: DR. JANDEK GEIZA igazgató
Előfizetési díj egy évre: 18,- Ft
83-240. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felolós vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230-3701